

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ 11)

„Gazeta” iese în ziua care și.

Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 62.—Anul LIX.

Brașov, Duminecă, 17 (29) Martie

1896.

Meseriile între Români.

Dintre toate orașele din Ardeal, Bănat și Țera unghurească, Brașovul dă așă numărul cel mai mare de învățăcei români meseriași.

Aici avem în timpul de față 265 de băieți români aședați ca învățăcei la felurite meserii, cari după 3—4 ani au să devină calfe și la urmă măestri. Numărul acesta merge crescând din an în an. Așa, de exemplu, în anul 1893 s'au aședați aici 44 de învățăcei români noi, în 1894 însă s'au aședați 79, ér în anul trecut s'au aședați 90.

Acest spor îmbucurător este a se mulțami în primul loc însemnatelor ajutoare, ce se împart în fiicăre an prin vechia Asociațiune a meseriașilor noștri din Brașov, care supraveghează asupra tuturor învățăceilor meseriași români din acest oraș, îi ajută după putință și îngrijesce de buna lor creștere. De altă parte mult se simt atrași pârîinții români de a-și trimite băieții lor aici și prin împrejurarea, că Brașovul este un oraș locuit în parte mare de Români, cu școle bune industriale nemțesci și cu un însemnat număr de măestri români, în mijlocul cărora băieții se simt așa dîcînd ca acasă.

Dér nu numai în Brașov, ci în toate orașele patriei noastre numărul învățăceilor meseriași români a început să crească în măsură destul de îmbucurătoare. După raportul oficios al inspectorului regnicolar peste școlile industriale, numărul învățăceilor meseriași români ajunsese în anul școlar 1893—4 la considerabila cifră de 2162. Acest număr însă a fost prezentat fals, deoarece foarte mare parte dintre învățăceii meseriași români au fost numărați între Maghiari, ér alții n'au fost socotiți de loc. În realitate vom fi avut atunci vre-o 3000 de învățăcei meseriași români, care număr însă de atunci încôce a trebuit să se mai sporască.

Dér și așa, după statistica un-

ghurească chiar, noi, cari înainte cu 20—30 de ani eram în privința acesta cei din urmă, astăzi i-am întrecut pe Sèrbi, pe Croați, pe Ruteni și pe toate celelalte popóre din țera noastră, atară de Maghiari, Germani și încâtva și de Slovaci, al căror număr de învățăcei meseriași însă foarte cu puțin este mai mare ca al nostru.

Acésta este o înaintare foarte mare, mai ales decât ținem sémă de timpul cel scurt, de când au început și tinerii noștri de-a se aplica la meserii, și decât ne aducem aminte, că la noi în Ardeal, după sistemul cel vechiu al „tehului”, tinerii români înainte de 1848 nici nu erau suferiți să învețe măestriile.

Avem aici cu o dovadă mai mult, că poporul român este un popor cu viitor, primitor de toate cele bune și rîvnitor de înaintare pe toate cărările. Un regim de dreptate și libertate i-ar trebui, pentru ca în câte-va decenii acest viguros popor să se avênte la o stare de înaintare, la care alte popóre abia decât au ajuns în decurs de veacuri.

Dér până când vor sosi și pentru poporul nostru acele fericite timpuri, avem încă să luptăm cu greutate mari și multe.

Fiind-că vorbim aci de meseriași, nu ajunge să ne mulțumim numai cu avêntul îmbucurător, ce l'am luat pe terenul multărei învățăceilor meseriași români, ci încă mai pe sus de asta trebuie să purtăm la inimă sôrtea viitoare a acestor învățăcei, căci nu este și nu pôte fi scopul nostru numai de-a face măestri români, ci de-a avé măestri români.

Acésta este întrebarea cea mare, cu care trebuie să-și bată capul tot Românul doritor de-a avé și noi o clasă mijlocie, prin care să se sporască averea națională și să se întărească independența poporului românesc dintre aceste plaiuri ale Carpaților.

Vedem, că din partea stăpâni-

privința meseriașilor noștri. Unde e vorba de darea în întreprindere a vre-unei lucrări publice industriale, de unde măestrul ar puté trage un câștig, Românul n'are ce căuta, căci aici meșteșugarii unguri sunt cei întâi alesi; unde e vorba de vre-un ajutor dela stat, dela comitat, ori chiar dela comună, tot măestrul ungar are să-l capete, căci ei au astăzi pânea și cușitul în mână.

Astfel nu ne rămâne, decât să îngrijim noi înși-ne de sôrtea meseriașilor noștri. Să nu-i lăsăm să bată la ușile streinilor, căci nu așa se formează classa mijlocie a unui popor, ci să-i sprijinim și îmbrățișăm noi înși ne, căci suntem mulți și decât fiicăre din noi ar îngriji să-și lucreze cele de lipsă cu măestri români, aceștia s'ar întări, s'ar înmulți, ar înainta repede și n'ar avé lipsă de ajutorul streinilor.

Numai așa ne vom puté forma și noi o clasă mijlocie independentă, care să fiă spre fală și onóre națiunei noastre.

Bánffy și Sèrbii.

Pe ziua de 26 Martie n. ministrul-președinte Bánffy a convocat la Budapesta o conferență secretă sèrbescă, la care a invitat pe câți-va bărbați sèrbi cu orecare trecere. Membri acestei conferințe nu sciau înainte nimic de ce ar puté fi vorba, prin urmare e foarte explicabilă curiozitatea cu care mai ales Sèrbii așteptau hotăririle, ce se vor lua în „conventiculul” pus la cale de ministrul-președinte unghuresc cu atâta tăinicie.

La conferență au luat parte: ministrul Bánffy, ministrul Wlassics, Banul croat Khuen-Hederváry, patriarcul sèrbesc Brankovici, consilierul Daniel Stankovici, șeful de secțiune pensionat br. Ioan Jivkovici, președintele dietei provinciale croate Vasilie Gyurkovici; mai departe toți deputații sèrbi din dieta unghurească și

croată și încă câți-va bărbați fruntași ai Sèrbilor. Dintre episcopii sèrbesci n'a fost invitat nici unul.

Ministrul Bánffy deschidénd ședința a spus, care este scopul convocării conferinței. Apoi dimpreună cu raportorul Dárdai au declarat, că guvernul unghuresc simte necesitatea, ca biserica sèrbescă să-și aducă în deplinire sistemizarea constituțiunei sale, al cărui plan vegeteză acum de 30 de ani. Congresele sèrbesci de până acum ar fi avut chiámarea de a realiza acésta dorință, dér nu s'a făcut nimic până acum, așa că guvernul a fost silit să disolve Congresul din urmă. El déră a convocat acésta conferență, ca să oeră informațiuni nemijlocite dela fruntașii afacerilor sèrbesci, ca consult ar fi convocarea unui Congres, care să reguleze definitiv afacerile bisericești și mai ales cestiunea autonomiei acestei biserici.

Cei invitați au răspuns unanim, că convocarea și ținerea Congresului este o necesitate neîncunjurabilă. În înțelesul acesta au vorbit patriarcul Brankovici, Stef. Ivanovici, Ioan Ivanovici, br. George Stojanovici și alții. Apoi cei de față au făcut recriminațiuni guvernului, că nu le permite convocarea Congresului, decât numai din grafiă. Cel mai mare gravamen al lor este și a fost, că cu totă autonomia bisericești sèrbesci, guvernul are o ingerință așa de mare asupra afacerilor sèrbesci, încât hotăririle ce se aduc, le nimicesce pe rând, ori le pôte nimici. Cum stau lucrurile așă, acésta nici nu se pôte numi autonomie, ci numai o formalitate. Toți au cerut apoi respectarea și esecutarea articolului de lege IX din 1868.

Deputatul dietei Gyurkovici e de părare, că pe cale legală nu se pôte face o reformă radicală. O astfel de reformă nu se pôte ajunge, decât regulându-se raportul caracterului episcopal al bisericești față de stat. O mare piedecă la acésta este caracterul ultra-liberal al autonomiei. Biserica greco-orientală are caracter conservativ, deci principiile liberale îi sunt păgubitoare (!) Deocamdată trebuie deci să se lucreze cu mijloce paliative. Nu recomandă, ca la viitorul Congres reformele să se aducă în desbatere.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Fiul bucătăresei.

(Foveste).

I

Să spune c'a fost odată un împérat și o împératésă, cari de bogății ce erau nu mai scieau ce au la ușa lor. Numai una îi strică, că n'aveau copii. Din pricina acésta împératul era tare îngrijat, că va veni odată vremea să-și lase și el domnia și atunci nu va avé nici un moștenitor. Impératésa încă cerca toate băbările din lume că doră-doră va căpéta vr'o odraslă, dér toate i-au fost zadarnice.

Intr'una din zile îi vine acasă o bebă cu o mrénă și-i dîce:

— Înălțată împératésă; țî-am adus acésta mrénă, ca s'o mănânc așa numai fiértă în apa ei și vei vedé, că ai să dobândesci. Cêrcă numai, și o sè-mi mulțumesci.

Baba, după ce îi dă mréna, ese și să ducé. Impératésa, câte n'o f' cercat în lume — haid, s'o cerce și p'asta. Ea l'ete mréna

bucătăresei, spunéndu-i s'o fiérbă numai în apă sárată și, când va crede că e fiértă de ajuns, să i-o aducă pe masă. Bucătăreșa, înainte de a duce împératésii mréna pe masă, a rupt din ea o aripioră și a gustat-o ca să vadă, decât e fiártă de ajuns. Și minunea minunilor, cum au mâncat au și dobândit améndoú d'odată.

După nouă luni au născut și bucătăreșa și împératésa améndoú câte un drăguț de copilăș, de-ți era mai mare dragul de ei. Copilașii séménau întru toate unul cu altul, ca și când ar fi fost tăieși tot dintr'o bucată. Nimenea nu-i putea deosebi. Ei la un loc cresceau, la un loc máncau și la un loc se jucau, ca și doi frați, până să făcură mărișori. Sosindu-le vremea de școlă, să duc tot améndoi și la școlă. Cu alți băieți ei nu-și făceau de vorbă nici-odată, ca și când n'ar fi fost. Copiul boerilor, cari umblau la școlă cu feciorul de împérat, le spun pârînșilor, că fiul împératului nici-odată nu vorbește cu ei nici în școlă, nici pe drum, ca și când n'ar fi și ei pe lume. Boerii să jeluesc împératului de nesocotéla ce arată fiul său celorlalți copii și împératul se mánhesece réu de im-

putarea, ce i-o făcură boerii. El îl sfătuesce pe copilul său, că nu face bine nesocotindu-i pe ceilalți copii, cari odată au să-i fiă ómenii săi, și-i poruncesce, ca să nu-și mai facă atâta de lucru cu fiul bucătăresei. Fiul de împérat nu vrea să ia în sémă vorbele tatălui său, și face tot cum scie el.

Mai trece, cât mai trece și boerii éră i-sé jeluesc împératului. Impératul dă poruncă bucătăresei: ca ea să-și ia copilul dela școlă unde este fiul său și să-l ducă într'altă parte. Bucătăreșa n'a avut ce face, și-a luat copilul și l'a dus la altă școlă, dér nici așa n'a fost modru de a-i despărți, căci copiii să așteptau unul pe altul, decât eșea vre-unul mai înainte din școlă, celalalt îl aștepta și veneau tot améndoi. Din pricina acésta împératul s'a văduț silit a-și depărta bucătăreșa din casă numai ca copiii să nu se mai pôtă întelni. Tote încercările împératului însă erau zadarnice, căci copiii își aveau locul lor unde să întélniau în fiicăre zi de să întélegeau și sfătuiu unul cu altul.

Veni timpul de copiii să făcură mari și împératul, după ce vădu și vădu, că pe

fiul său nu-l pôte deslipi nici decât de fiul bucătăresei, dă poruncă acesteia, să-și îndepărteze copilul ei într'altă țera; că de nu, e silit s'o omóre și pe ea și pe copil. Fiul bucătăresei după-ce vede, că nu mai e modru de-a mai sta în țera asta, să hotăresce să plece unde-l vor duce ochii. El să pregătesce de călătorie și luându-și ziua bună dela mamă-sa, plécă în totă lumea. Feciorul împératului încă-l petrece până la un loc, unde dau d'o plută mare. Aici să opresc. Fiul bucătăresei, trăgéndu-și paloșul dișe cătră fratele său:

— Alelei, fratele meu, uită-te bine unde am lovit în plută cu paloșul. Vino în fiicăre zi aici și când vei vedé, că curge sânge din acésta rană a plutei să sci că eu atunci sunt mort. Tu să vii și să mă înviezi!

Cu aceste frații cei nedespărțiți să despărțiră, apucând fiul împératului cătră casă, éră fiul bucătăresei o luă prin păduri și să tot duse de par'că n'a mai fost de când e lumea.

II

Fiul bucătăresei, cum umbla prin cele păduri neștrăbătute, să întélnesce c'o lu-

Nic. Maximovici se basază pe art. de lege IX din 1868, pe care Sârbii l'au salutat ca pe-o victorie, din care iusă s'au deşteptat curând, fiind-că puterea executivă a statului i-a scos din caracterul legii, așa încât adî nu mai e vorba de garantarea autonomiei, ci de ingerința necompetentă a statului.

Br. Jivkovic nu garantează nimic, ci apellază la popor,  r rezultatul il va arăta Congresul, care negreșit trebuie să se convoie.

Ministrul Bánffy încă d se, că și guvernul ține de necesar convocarea Congresului, însă nu vr  să vină c'în proiect lipsit de ori-ce basu, ci înainte vr  să se convingă, că ore sunt prospecte positive, că congresul va da rezultate favorabile. A întrebat deci pe cei de față, că pot să dea garanții în privința aceșta ?

Membri conferenței s'au provocat la popor și și-au exprimat speranțe bune, d r au declarat, că garanții nu pot da.

La aceșta ministrul a declarat de nou, că pune mare greutate pe Congres și dorește mult ținerea aceluia, chiar și numai pentru regularea afacerilor curente, rezerv ndu-ș  cesiunile de organizare pentru alt Congres. Declară, că guvernul se va ocupa cu întrebarea aceșta și  ncerdinț z  pe cei de față, că și din parte-i va face tot ce va put  (!), ca pretenșiunile echitabile să fi mulțumite. Cu aceste conferența s'a sfirșit.

Se d ce din altă parte, că S rbii n'au de loc  ncerdere în guvernul de ad , și că Bánffy de aceea a convocat conferența, ca să între în legătură cu ei și astfel să-i c știgne pentru el la viitorile alegeri. C teva foi unguresci din Budapeșta cred, că aceșta  i-va și succede lui Bánffy.

Vom vedé. Deocamdată însă el n'a făcut nici o ispravă cu S rbii.

Sciri din afară.

Goluchowski și mileniul. Ministrul de externe austro-ungar a adresat — cum spune o telegramă din Viena — o circulară, în numele guvernului unguresc, c tr  t te puterile europene, prin care le  nvit  să ia parte la serbările mileniului, ce se vor deschide în Mai  la Budapeșta. Ungurii saltă de bucuri , că Goluchowski se p rt  aș  de patriotic taț  de ei.

Lueger primar al Vienei. O scire sosit  din capitala Austriei spune, că ministrul-președinte austriac Bardeni, a avut alaltăeri o audiență la Majestatea Sa, cu care privilegii s'ar fi hotărit, că dec  pe Lueger il vor alege din nou primar al orașului Viena, atunci să fi  întărit din partea monarhului.

Principele bulgar în Constantinopol. Ferdinand, principele Bulgariei, a sosit la 26 Martie  n Constantinopol. La stațiunea liniei ferate l'au  nt mpinat cu mare pompă Turci și Bulgari. Două companii de onore i-au făcut onorurile; principele era îmbrăcat în mare ținută, purt nd pe piept decorații turcesci și bulgare. El a descălecat la Jildiz-kiosc, palatul Sultanului. A fost primit de  mp ratul turcesc într'o audiență festivă. El a luat  eri parte la o mare rsvist  militară. Ad  va primi pe marii ambasadori ai puterilor și pe marele vizir,  r m ne va privi  ns mn t țile Constantinopolului.

Espediția engles  din Dongala ( n Egipt) despre care am vorbit și în numărul din Dumineca trecută, nu e privită cu ochi buni din partea Rusiei și Franciei, care vedé o prea mare cucerire a Englesilor  n Egipt. Tot pașul ce-l fac Englesii  n Egipt  i d re r u mai ales pe Ruși și pe Turci. Se d ce, că Rusia, Franca și Turcia vor lua măsură militare contra Angliei.

Răsboiul Italianilor  n Africa nu s'a sfirșit încă.  n Roma sosesc mereu și acum răniți de pe c mpul de r sboi .  n camera deputaților din Roma se vorbește mult despre acest r sboi . Guvernul a cerut un credit de 140 milioane lire, pe care at t camera, c t și senatul italian le vot z  bucuroș guvernului. Ministrul-președinte Rudini a declarat, că Italia renunță la ocuparea provinciei Tigre și la eventuala încheiere a păcii nu va cere nici protectoratul asupra acestei provincii. A mai d s Rudini, că decă guvernul nu va put  încheia o pace onorabilă pentru Italia, atunci răsboiul se va continua.

Studentii s rbi și mileniul. Tinerimea s rb  din Agram, a publicat un apel în foia națională s rbesc  „Zastava”, apel adresat at t c tr  națiunea s rbesc , c t și c tr  „Omladina” s rb  de pe la t te școlile, în care provoc  pe S rbi să nu ia parte la mileniul unguresc.

 t  ce se d ce între altele în acest apel:

Cunosc nd tendințele, de care se călăuzesc arangiatorii acestei mari serbări naționale maghiare; sciind ce însămnătate voiesc să-i dee, și av nd tot-odată în vedere stările ad  de depl ns a naționalităților nemaghiare din Ungaria, — tinerimea universitară s rbesc  trebuie să se pronunțe cu hotărire contra unei astfel de serbări... Țin nd tare la principiile, pen-

tru cari s'a luptat și s'a jertfit martirul s rb Svetozar Miletić, tinerimea universitară s rbesc  cuget , că la serbarea aceea n'ar trebui să vină nu numai nici un membru al naționalităților nemaghiare din Ungaria, d r peste tot nici un singur Slav, nici un singur Român, căruia  i pasă de înaintarea poporului său.

Deore-ce în aceeași vreme se va ține, precum e cunoscut, în Budapeșta și congresul internațional studentesc, tinerimea s rb  declară, că nu va put  lua parte la acel congres din aceleași motive, cari opreșo pe Sârbi și alte naționalități, pe cari  i privesc treba nemijlocit, de a merge la mileniu; și-ș  i-a voce a  nvita pe toți colegii săi s rbi de pe la alte școlile înalte, precum și pe fia-care altă tinerime universitară slavă, în sfirșit și pe tinerimea română și croată, să se alature la conclusele ei, ca în mod potrivit să refuze participarea la acel congres. Aceșta este, ni-se pare, singura eșire, căci a protesta contra Maghiarilor, chiar la congres însuși, care se va ține în Budapeșta pe timpul mileniului, ar  i lucru zadarnic și cu neputință.

Tinerimea universitară s rb  din Agram crede, în schimb, că în același timp c nd va fi întrunit în Budapeșta congresul studentesc internațional, să se țină unde-va în altă parte congresul separat comun al tinerimii române, slovace, s rbe și croate, ca răspuns la acel congres.

Sfirșind aceșta declarați , rugăm și  nvit m încă odată pe toți membri și amicii popórelor din Ungaria, pe toți amicii sinceri ai adevăratei libertăți și ai adevăratului progres:

„Nu mergeți la mileniu!”

Bibliotecă și coruri.

Onorate D-le Redactor!

Sunt un sirguincios cetitor al iubitei nóstre foi „Gazeta Transilvaniei” numerii cu data de Dumineca, și cred, că ve-ți binevoi a deschide colonele acestui de mare preț organ românesc pentru popor, la modestele mele r nduri, ce v'le trimit de aici din Țera Bănatului.

Cu mare bucuri  și mulțumire sufletesc  am cetit în timpul din urmă de mai multe ori în „Gazeta” de Duminecă, despre aș  numitele bibliotecă populare ambulante, cari — laudă ómenilor stăruitori și cu tragere de inimă față de luminarea și deșteptarea poporului dela sate, — s'au și introdus deja în părțile Brașovului. Despre o atare bibliotecă ambulantă am cetit, că s'a deschis în Feldj ra și că poporul a  nt mpinat cu bucuri  acest nobil și frumos început spre  mpr sciarea întunecului și luminarea minții mult încercatului nostru țeran român.

P te voi  greși, d r cu susțin

sus și tare, D-le Redactor, că nu sciu să se fi făcut la noi Românii în timpul din urmă o faptă mai îmbucurătoare și de-o însămnătate culturală mai netăgăduită decât aceșta, pentru poporul dela sate. D c  e să ne m ndrim și noi cu ceva pentru binele și înaintarea s t nului român, atunci nu sciu cu ce ni am put  m ndri mai mult, dec t cu aceea, decă am lucra din t te puterile nóstre, ca frumosul exemplu, ce ni-l'îți dat D-V str  cei din ținutul Brașovului prin  ntruparea unei vechi și laudabile idei, adecă înființarea de bibliotecă populare ambulante, l'am urma cu toții din t te ținuturile locuite de Români și am lucra și sprijini cu inimă și însuflețire o pornire at t de m r t  și binefăcătoare.  nființarea de bibliotecă ambulante e unul din cei mai superiori ramă de cultură și înaintare în popor.

Nu-i vorbă avem și noi Bănățenii ceva cu ce ne putem lauda. Am făcut și noi frumoșe cuceriri cu corurile nóstre vocale, de cari avem un număr considerabil, ba a-ș  put  d ce, că mai în fia-care comună locuită de Români  n Bănat.

Nu-se p te trage la îndoială, că prin înființarea de astfel de coruri, poporul nostru, țeranul nostru a avut privilegii de a se deștepta și de a se întări tot mai mult în conștiința, că are și Românul — p te chiar mai mult decât némurile cu cari Dumneșeu ni-a pus să vecuim împreună, — muzica sa națională, c ntecile și horile sale de voinicie, de jale și de veselie. Corurilor nóstre de plugari li s'a dus vestea în t te părțile țării locuite de frații n ștri Români, ni-am c știgat aș  dîcînd un nume frumos, ba au început chiar și Ardelenii să facă asemenea nouă.

Drept aceea numai cu ore care silă și durere sufletesc  viu să ating aici un r u, care s'a încuibat în aceșta instituțiune națională a n ștr , și o fac în speranța ne  nfr nt , că r ul se va îndrepta de cu bună vreme, căci altfel, el prind nd rădăcină, ne va arăta lumii, ca ómeni, cari n'am ajuns încă să pricepem  ns mn tatea lucrului.

Se  nt mpl  anume fórte adeseori, că tinerii țerani ai unui cor vocal, după-ce învăță câte-o piesă, să duc pe la jup nul birtaș spre a gusta câte-un păhar două de rachie; după ce se c lm cesc c t de bineșor, se duc, care încătrău  i taie capul, nu mai acasă nu. De se  nt mpl , că dau vre-o petrecere, teatru, ori concert, venitul acestora merge în punga birtașului pentru beutură pe s ma coriștilor. Afară de aceste abuzuri,

p ic  gr s , ce era aprópe să fete și-ș  întinde arcul spre ea s'o săgete. Lup ica  i d ce:

— Lasă-mă, voinice, nu mă săgeta, că de voi  nasce îți dau și ție un pui!

— Eu te las, d r după-ce vei nasce să te ții de vorbă,  i r spunde voinicul și se duse mai departe.

Nu merge mult și se  nt lneșo c'o urs ic   r și gr s , care era aprópe să fete, își întinde arcul spre ea, ca s'o săgete. Urs ica, găsind g ndul voinicului  i d se:

— Ai de grije voinice și nu mă omor , că de voi  nasce, să sci, că un pui e al tău.

— Bine, aș  să fi ,  i r spunde el și cu aceste se duse mai departe.

El merse și mai merse încă mult timp prin cele păduri mari când într'una din țile să  nt lneșo c'o smeoic , care asemenea era să fete, și-ș  întinde arcul spre ea s'o săgete. Smeoica, tem ndu-se de el,  i d se:

— Alelei, voinic frumos; cum te-ai indura tu să slobođi săgeta în mine, când m  veđi în ce stare sunt acuma? Veđi d r de-ți opreșo arcul, și să sci, că de voi 

nasce ți-oit  da și ție un puișor de smeu, ca să nu fi singur!

— Să te iert d r  și pe tine smeoic ,  i r spunde el, numai să te ții de vorbă!

Voinicul nostru a mai umblat încă multă vreme prin cele păduri, până în sfirșit ese la un loc larg plin de flori și de verd t . Cum sta el aici și să g ndea, că în ce parte s'o apuce ca să dea și de ómeni, căci de singurătate era prea sătul, —  t  că vine lup ica, ce era s'o săgete cu vr'o șese pui după ea, și-i d ce:

— Bine, că te-am aflat voinicul meu! Am venit să-ți aduc puiul, ce ți-l'am făgăduit; alegeți din toți care-ți place, căci eu nu mă supăr!

— Il aleg pe cel mai mic — r spunde el — și aleg ndu-ș -il il alatur  lângă el.

Lup ica pornesce cu ceilalți pui și să ducă  r și în pădure. Nu mai trece mult și  t  că vine și urs ica cu doi pui după ea. Să apropi  de el și-i d ce:

— Am venit și eu să-ți aduc f g duela. Alegeți unul din acești doi!

— O să-l aleg pe cel mai mic — și lu ndu-l il alatur  lângă el.

Urs ica, după ce și-a dat f g duela, s'a dus cu puiul celalalt prin păduri.

— De ar veni acum și smeoica să-mi aducă și ea un pui, ca să-mi fac trei c ni buni din ei — d cea fiul bucătăresei, și nici nu isprăvi bine vorba, când  t  că vine și smeoica cu trei pui după ea, și  i d ce:

— Ți-am adus voinice, puiul; alegeți din tustrei care-ți place!

— O să-l aleg pe cel mai mic — și lu ndu-l il alatur  lângă ceilalți.

Smeoica, după ce-ș  dete puiul, să cam mai duse și ea de nu s'a mai veđut. Fiiul bucătăresei mai petrec  prin aceste locuri pustii până ce i-se mai mări puii, apoi să îndreptă spre locuințele ómenilor. El în cele din urmă ajunge într'un sat. Era s ra t rđiu în sat mai toți durmiau. Într'o casă de alatur  să zărea lumină. Să duce acolo și cere sălaș peste nópte.  n casă era numai o babă singură, care-l primi bucuroș, d ndu-i și ceva de m ncare și lui și c nitor lui. Fiul bucătăresei, după ce m nc , mulțami babei pentru cină apoi  i cer  un păhar cu apă.

— Bucuroș ți-aș  da și apă, dragul

mătușii, d r n'am nici o picătură, căci să veđi:  n tot satul nostru este numai o fântână cu apă și  i în aceea s'a încuibat o spurcăciune de b laur, care, p n  nu i-o de satul câte o fată s'o m n nce, nu lasă pe nimeni să ia apă. Acum de trei țile n'a mai loat nici un om apă, și cum se vor d se i-a venit r ndul  mp ratului să-ș  dea și el fata bălaurului, căci satul a dat destule.

— Și c nd are să-ș  dea  mp ratul fata s'o m n nce b laurul? o întrebă fiul bucătăresei.

— Bag s ma m ne dimin t ; aș  să aude.

— Dec  stă aș  lucrul cu apa — d ce atunci voinicul — dă-ne o cofă s u două, că vom aduce noi apă, numai să ne areți unde e fântână!

Baba  i dete două cofe și fiul bucătăresei, d ndu-i-le ursului  i d ce:

— Na, ursule,  ste cofe și te du cu baba la fântână de ad  apă!

Ursul a luat cofele și duc ndu-le la fântână le-a adus pline cu apă. Baba când a sosit ursul cu cofele i-le-a luat și a beut apa t t . Ursul a fost trimis din nou la

mulți dintre coriștii noștri se lenevesc, nu mai prind la lucru, omorând vremea cu închipuirea de artiști.

În astfel de împrejurări eu cred, că bibliotecile populare sunt pentru poporul nostru de însemnătate cu mult mai mare, decât corurile. În timp ce ele deșteptă și luminează mințile, mai au și un alt avantaj mare pentru sătenul român. Pe lângă jertfe foarte mici, învață o casă într-o lucruri bune și de folos pentru totă starea și chiamarea.

De n'ar avea din ele poporul nostru nici un folos, decât acela, că în loc de a-și petrece timpul scump în cârșma Jidanului, se de în casă, unul cetesce și ceilalți ascultă, — tot am profita nespuse de mult. Trăim vremuri grele. Sunt, durere, foarte multe casurile, în care în o singură comună omenii cu averi frumoase o duc ca vai de ei, fără să-și potă da seamă, că din care pricină. Se plâng mereu, că dările sunt grele, der nu este o singură și lăsată de Dumneșen în care să nu meargă în cârșma Jidanului. Și se duc mulți, să bea, să nu bea, der să le trecă de urit, că acasă n'au ce face, er la țarine nu umblă încă cosa și plugul. Și în cârșmă o dau la cărți, la sfești, la pricină și bătaie, căci bagsăma e blăstămului lui Dumneșen, ca el să fiă pururea rob jidanului și deprinderilor rele.

Mă cuprind fiori, când mă gândesc numai, că, de pildă, jidanul din sat plătește numai arandă pentru cârșmarit 1400—1500 fl. la an. În comună nu sunt, decât 160 case (Români 120 și Unguri 40). Pentru ca să potă trăi și jidanul cu boresele lui, are lipsă de cel puțin 2500 fl. Se vine der pe fiă-care familiă minimul de 25 fl. În timpurile aceste grele fiă-care familiă din acel sat îngrăpă așa-deră în cârșmă pe an cel mai puțin 25 fl. pentru spurcata de rachiă jidovescă, adică trebuie să vëndă din gura copiilor 25 metrete de grâu, ori alte bucate. E neînsemnat la părere, der en socotiți, cât face în 10—20 de ani?

Etă der, D-le Redactor, din ce motiv am creșut de bine a-mi esprima părerea, că *introducerea bibliotecilor populare ar fi un tesaur neprețuit pentru poporul nostru*, pe care l'ar abate dela multe deprinderi rele și primejdioase.

Dea Dumneșen, ca să ajungem cât mai curând vremea, când dorința acosta să fiă faptă, er fapta să aducă binecuvântatele rōde, ce le așteptăm și sperăm.

Sinersig, Martie 1896.

George Micșă,
învăt.

Congregațiunea comit. Hunedōrei.

ținută în Deva la 24 Martie 1896.

În 24 Martie s'a deschis congregațiunea comitatului Hunedōra în Deva. La ordinea zilei a fost între altele și propunerea comisiunii permanente de a-se ține o ședință festivă din incidentul sērbărilor milenului.

La punctul acesta a luat cuvântul d-l advocat Francisc Hossu Longin, care a făcut o contra propunere de a nu se ține ședință festivă, motivând prin o frumoasă și românească vorbire, că de ce membri români ai congregației nu vrău să ia parte la sērbările milenare și prin urmare nu pot nici să primescă propunerea comisiunii permanente.

Membri unguri ai Congregației au întempinat vorbirea d-lui Francisc Hossu Longin cu injurături și strigând în gura mare, ca pe vorbitor să-l dea afară.

Contra-propunerea d-lui Hossu Longin a fost pusă la vot și a fost respinsă.

Despre continuarea ședinței, corespondentul nostru ne scrie următoarele:

Deva, 24 Martie 1896.

Când s'a deschis ședința de după ameză, abia au fost prezenți 8—10 membri și numai după un timp ore-care au mai venit încă vre-o câțiva, ca să decidă restul obiectelor puse la ordinea zilei.

E de însemnat, că afară de cele 49 obiecte puse la ordinea zilei, s'au mai prezentat un program supletor, conținând încă 16 obiecte de pertractat.

Își potă închipui deci fiă-cine, cu câtă superficialitate și cu câtă grabă se pertractează atâte cauze, de multe ori foarte importante. Referenții au o desteritate proprie, că într-o clipită finesc cu referențele lor, er fișpanul încă se pricepe de minune cum se enuncie mai iute primirea. Ast fel decă nu vei fi foarte atent și nu vei sta mereu la post, te pomenesci, că cele mai importante cauze, se predau și se decid cu o înțelă amezătoare.

Așa era să trecă și un obiect de mare interes pentru o comună din nemijlocita apropiere a opidului Deva. Este lucru știut, că erariul încă în anii de mai înainte, a colonizat în prējma opidului Deva o mulțime de Ciangăi, dându-le sub condițiuni foarte favorabile, sufletul hotarului, încercând pe Ciangăi așa dīcend cu forța, cu fel de fel de avantajii și înlesniri, așa încât la urmă chiar și Maghiarii s'au scărbit de atata giugiulire și desmerdare.

Der tōte aceste nu au fost de ajuns.

Direcțiunea domeniilor statului dela Arad, ingrăiată, că nu cum-va să se prăpădesc Ciangăii dela noi, — fără ca Ciangăii să fi cerut, așa-deră din propria sa inițiativă patriotică și națională, a cerut dela vice-comitele, ca pe baza §-lui 148 din art. de lege XXII din a. 1886 (leg. comunală) să facă cât mai în grabă pașii necesari, ca pământurile date mai pe nimic

Ciangăilor de pe hotarul comunei Sântuhalma (comuna hotorișă cu Deva și colonia Ciangăilor) să se scotă din hotarul de până aci și să se ameteze la locurile Ciangăilor, că — vești Dōmne, — Ciangăii să nu fiă constrinși a plăti darea, în comuna învecinată, ci aici în Deva.

Cine știe, ce va să dīcă o ast-fel de strămutare, greoie, costisitoare și periculoasă, va înțelege ce scopuri se urmăresc cu acea strămutare.

Vice-comitele a esmis pe proto-pretorul, ca să esă la fața locului și să întrebe comuna Sântuhalma, decă ar fi învoită ca să se facă acea mutulare.

Comuna a protestat și a produs atâte dovești neresturnabile, încât te uimesci, cum a și putut gândi direcțiunea domeniilor statului, să cēră o străformare atât de nedreptă fără nici o basă legală și costisitoare și mai presus de tōte comisiunea permanentă prin proto-notarul comitatului, ca referent, a propus, ca petițiunea direcțiunii domeniilor statului dela Arad să se așternă, cu pārtinitōre recomandare ministrului de interne.

Se înțelege, că la acest obiect, referentul erăș și voit să facă, ca la multe alte obiecte, fără a spune cel puțin ceva din esența lucrului; era să trecă la referarea altui obiect.

De astă dată însă nu i-a succes, căci membrul Francisc Hossu Longin luând cuvântul, mai înainte de tōte a cerut, ca să se cetescă tōte actele. Bietul referent venise în încurcătura, ba chiar și fișpanul dīcea, că ore nu ar fi mai consult, să se predea numai un estras fidel, ba a pus și întrebarea, decă congregațiunea dorește sēu ba, ca să se cetescă tōte actele.

În fine n'a mai fost în cātro, s'a dat cetire mai întâiu petițiunii, apoi s'a cetit întreg protocolul luat în comună și în fine escepțiunile direcțiunii, făcute la motivele aduse din partea comunei.

Cei ce au ascultat cu atențiune petițiunea direcțiunii dominiale apoi protestul comunei, s'au putut convinge pe deplin, că aici erăș stām față n' n' față, cu un șovinism din cele mai scārbōse.

În întręga petițiune nu poți afla un singur motiv legal, pe basa cărui să poți dīce: aici mai este un grāunte de drept, o umbră de cerere justă, — ci totul se basază pe aceea, că petițiunii trebuie să i-se dea loc mai cu seamă din cauze de interese mai înalte ale maghiarisării.

Pe de altă parte, protestul și declarațiunea comunei conține atâtea adevăruri, așa motive tari și basate în lege, încât întru adevăr nu e mirare, că sub durata cât s'a cetit acel protocol lung și esact, domnul referent, cu viceșpanul și cu fișpanul cu tot, nu se simțiau bine pe scaunele lor.

Când s'au cetit apoi escepțiunile direcțiunii, date la cele ce comuna au obiec-

ționat, încordarea se putea observa tot mai evident.

Terminându-se cetirea actelor, membrul Francisc Hossu Longin arată, că tōte nedreptate se intenționează a-se face unei comune române, în favorul Ciangăilor.

Fată cu argumentele și motivele neresturnabile aduse de comuna Sântuhalma, — dīce vorbitorul, — ce dovești produce direcțiunea alta decât: „cimentarea Ciangăilor“ (a csángok megizmosodása) „ideia de stat maghiar“, „înfrânarea mișcămintelor politice antipatriotice“ (haza ellenes politikai fészkelődések megfékezése) și alte frase ridicule bune în ore eare fōiă jidovescă. Într'o corporațiune seriōsă cum este o congregațiune astfel de argumente nu merită decât dispreț.

Vorbitorul apoi arată, că tōtă procedura în cauza acosta este ilegală, și în meritul cauzei congregațiunea nici nu e competentă a decide; drept aceea propune, ca petițiunea să se respingă.

Au mai vorbit apoi și alți membri la acest obiect între cari și D-l Ioan Simion, președ. la Sedria orfanală, dovodind atât din punct de vedere formal, cât și din punct de vedere juridic și administrativ, — că petițiunea și propunerea comisiunii permanente nu au nici o basă legală.

Trecându-se la votisare, majoritatea, a primit propunerea comisiunii permanente.

Au mai fost sub desbatere, câteva petițiuni, prin cari se cereau ajutoare la școli și biserici române — din venitele desdăunărilor pentru dreptul de crișmarit ș. a., — der tōte s'au rezolvat în defavorul petenților.

Corespondentul.

SCIRILE ZILEI.

— 16 (28) Martie.

„Maghiar-curuț și Dacoroman“. Snb titlul acesta cetim în „Alkotmány“ dela 27 Martie: „Dr. Valeriu Branisce“ redactorul „Dreptății“ din Timișōra, condamnat pentru delict de presă la 2 ani închisōre de stat, își face pedepsa în Vaș, unde, dela grațiarea memorandiștilor români, se află aproape singur. Astă-tōmnă a făcut cunoștință cu Emil Szemecz, redactorul lui „Magyar Állam“, cu care Branisce a făcut prietiniă. Legătura acosta amicală însă n'a putut ține mult, deore-ce Szemecz a căpătat grațiă. De atunci Branisce vine în atingere numai cu duelanți neînsemnați. Acum însă l'a surprins nespuse de tare screea, că Gabriel Ugron vine la Vaș. Când Branisce a aușit acosta, diarul i-a cășut din mână se plimbă agitat în sus și în jos prin iugusta curte și dīse numai atât: „Nu mi-a lipsit, decât să-mi aducă pe gramași pe acest Curuț! Atata însă pot spune, că de gēba își trimite guvernul pe cel mai Curuț Maghiar; nu voră ceda!“

fântână de a adus alte două cofe pline și baba a mai golit una întręgă și cealaltă pe jumătate — atât era de setōsă.

A doua și fiul bucătăresei s'a sculat de dimineță și a plecat cu câinii lui spre fântână, ca să vadă, ce va fi cu fata împăratului. Aici nu vede pe nimeni decât numai pe fata împăratului singură, plângend lângă fântână și așteptând clipita să iesă bălaurul, ca s'o înghită. Voinicul nostru să apropiă de ea și începe s'o mângăie cu vorbele cele mai frumoase dīcendu-i:

— Nu mai plānge fată frumoșă, că decă va vrea Dumneșen, te apēr eu de bălaur, deră îți spun înainte, că numai cu acea învoelă, că după ce te voi scāpa să fi a mea și să mē urmez ori unde te voi duce eu. Te întreb deră, te învoesc ori nu, căci alt-cum imi caut de cale.

— Mē învoesc sērăcuța de mine, numai de-ar da Dumneșen sfântul să mē poți scāpa! — îi rēspunde fata.

— Decă e așa, atunci eu mē pun jos lângă tine să mē mai odihnesc puțin, căci sunt tare obosit de umbletele, ce le-am avut. Tu să stai lângă mine și, când vei

vede că ese bălaurul, să mē deștepți, că potă să adorm.

Fiul bucătăresei cum se pune jos îndată și adorme. Fata sta lângă el, der cu ochii era țintă la fântână. Într'acestea apa se aude bolborosând în fântână. Acesta era semnul, că bălaurul are să esă. Fata de frică nici nu putea să deștepte pe voinic. Norocire că lacrimile ei au cășut pe gatul voinicului, care cum le-a simțit, s'a deșteptat. Bălaurul și esise pe de jumătate din fântână. El avea șapte capete și la fiă-care gură numai spumă. Voinicul nostru își întinde iute arcu și — sfăr — c'o săgētă și îi sfărāmă un cap.

— Mai am încă șese capete! dīce bălaurul.

— Și eu mai am încă șese săgeți! și — sfăr — o săgētă în al doilea cap.

— Mai am încă cinc!

— Și eu mai am încă cinc! și — sfăr — o altă săgētă.

— Mai am încă patru!

— Și eu am încă patru! și — sfăr o altă săgētă.

Și tot așa până i-a rēmas bălaurului numai un cap. Când să ia săgēta din urmă,

ia-o de ai de unde, căci fata umblând cu săgețile, una o perdue.

— Dă-mi iute un ac, decă ai perdue săgēta, îi dīse el. Și norocirea ei, că aflând un ac implāntat în pieptul hainei, i-l dete iute, și voinicul sdrobi cu acela și capul cel din urmă al bălaurului. Fata, când vedu bălaurul mort cade leșinată jos, er voinicul se duce mai întâiu la bălaurul cel mort de-i retēză cu paloșul sēu tōte șapte limbile și după ce le pune în traistă, deșteptă fata și se duce cu ea în marginea pădurei, ca să se odihnescă la umbră, pentru-că nu-și cōpsese bine somnul. Pe când dormia el somnul cel mai dulce trece p'aci un țigan negru ca fundul căldărei, care după ce vede fata împăratului, o întrebă: că cine a omorit bălaurul de a scāpat'o de mōrte. Acesta după ce aude din gura fetei tōtă istoria, se duce la voinicul nostru și după ce-l vede dormind atât de greu, îl lovesce c'o bardă peste gāt și-i retēză capul. Voinicul nostru rēmane mort, tálharul acum silesce pe fată să dīcă și ea cătră împăratul, că el a omorit bălaurul și a scāpat'o din gurile lui. Fata de aci s'a reintors acasă și de spaima ce fū pe ea nu

mai putea să vorbescă nici o vorbă, ci numai plāngea. Într'acestea etă și țiganul cel mincinos și-i spune împăratului, că el e omoritorul bălaurului și el e mântuitorul fetei lui arătându-i restul, ce i-l'a mai putut tăia din limbile bălaurului. Împăratul de bucuriă, când l'a aușit, nu numai că l'a încăreat de daruri, ci i-a făgăduit, că-i va da și fata de soțiă. Fata deși îi spunea tātălui ei, că nu este țiganul cel urit omoritorul bălaurului, ci un flăcău pe care acest tálhar l'a omorit, împăratul nu vrea să credă. Ea era silită fără voia ei să-l ia de bărbat sub poruncă: că de nu va vrea o omōră. De acum încolo se făceau pregătirile de nuntă la palatul împărațesc.

III

Fiul împăratului mergea în fiă-care și la plută, unde s'a fost despărțit de fratele sēu, și d'odată vede că din rana plutei curge sänge. El dīce:

— Alele, sārăcuțul de mine, fratele meu este mort. Mē duc să-l înviez!

El se gātesce de drum și se duse tot după urma fratelui sēu până unde dete de el mort, și aședūdu-i capul la loc, îl stropi cu apă vie și cu apă mōrtă apoi îl neteși

Apoi întorcându-se de nou către cel ce i-a adus scirea, duse rădând: „Ascultă, domnule, aceste vor fi interesante discuțiuni parlamentare în închisoarea din Vaț. Un Maghiar-curuț și un Daco-român!... De altfel fi bun și-mi spune, când vin la Vaț miniștrii duclanți? N'asî fi gândit niciodată, să am ocazia de-a face cunoștință în temnița din Vaț cu 1—2 miniștri“. — „D-le Dr., miniștrilor li-se dă grația“. — „Da, da, miniștri sunt extra vurst!“ duse Branișce, apoi se oufundă în meditații, că ce poziția să ia față de Ugron“.

—o—

Ordin ministerial. Căpitanatul orașenească din loc ne rogă să facem cunoscut publicului, că ministerul unguresc de interne, dispune în puterea art. de lege XXI din 1848, ca la toate festivitățile publice, la esoursiuni etc., „stindardul de stat, folosit de obicei, să fiă provădūt cu insigniile țării“. — Va fi și asta pentru drăguțul de mileniu, cel mai vestit „țerg de țără“, cum foarte potrivit l'a numit o foice din străinatate.

—o—

„Omor ritual“. Alaltă-eri s'a pertractat înaintea curții cu jurați din Budapesta procesul de presă intentat de către căroiumarul jidan Ignaz Adler din comuna Garam-Kiss-Salló contra capelanului Ioan Fusz din comuna Zseliz, pentru detăimare și vătămare de onore. Numitul capelan publicase adecă în 19 Sept. 1895 în „Magyar Állam“ un articol intitulat: „Nou omor ritual“, în care pe basa de dovești și mărturisiri dela mai multe persoane, invinuesce și acasă pe numitul căroiumar Adler, că acesta împreună cu alți 7 „șahteri“ jidani ar fi omorit pe copila Balázs Juliska din amintita comună pentru de a-i întrebuița sângele spre scopuri rituale. De când afacerea acosta s'a publicat și prin alte foi, începură a-se ivi la căroiumarul Adler simptome de nebuniă, și în luna trecută, fiind el dus din partea familiei sale la Budapesta la medic, într'o nopțe se spânzură. Fiul său, Ales. Adler continuă însă procesul intentat din partea tatălui său contra capelanului Fusz și astfel fiul căroiumarului figură ca prim acasator la pertractarea finală de alaltă-eri. Se adunase în sala de pertractare un public foarte numeros, între care cea mai mare parte constatătoare din Jidani și reprezentanți de-ai presei jidane. Neamintind diferitele momente și diferitele faze, prin cari a trecut pertractarea, e destul să comunicăm sentința judecătorei din Budapesta, care a fost următoarea: capelanul *Joan Fusz* e osândit la 14 zile temniță și 50 fl. amendă, precum și 160 fl. cheltueli de proces.

—o—

O voce maghiară despre Germani. În editura lui R. Lampel din Budapesta a apărut zilele trecute o cărticică, care conține 51 de cântări „patriotice maghiare“ și

al căreia autor este un anumit *Erődi Ernő*. Singuraticie esemplare din acea cărticică de cântări vor fi trimise tuturor școlilor populare din Ungaria, cu scopul ca melodiile, pe cari le conține, să fiă cântate de școlari, fără deosebire de naționalitate și confesiune, cu ocaziunea sărbărilor milenare. Se înțelege, că toate cântările adătoare în broșură sunt curat maghiare, d. e. „Kossuth nota“, „Bakoczy induló“ etc. și între ele se află chiar și de acelea, cari au menirea de a nutri ura de rassă. Astfel într'o cântare, în care se premăresce tricolorul maghiar, se dăc între altele următoarele; „A doua (colore) e albă, ca zăpada, și arată, că Maghiarul are o inimă bună, ér nu négră ca a Neamțului, care nu scie ce însemnă onorea.“ Din nou pot avé Nempți și Sași din Ungaria înaintea ochilor dovadă, cum li-se răsplătesc din partea Maghiarilor căciulirile lor și nesfârșitele cochetări cu guvernul unguresc. Se recere în mare grad de lașitate, ca să cerșești după prietnia acoelua, care te desprețuiesce și batjocoresce în tot momentul și cu fiă-care ocaziune!

—o—

Dela Academia Română. Cetim în „Ziua“: Discursul de recepțiune al noului academician Ioan *Moldovan* (Micul), și la care trebuia să răspundă d-l *Vincentin Babeș*, nu va mai fi ținut în sesiunea ordinară din anul acesta a Academiei, ci în cea din anul viitor. Se crede, că va trata despre bătrânul Laurian.

—o—

Un hoț „nevinovat“. Pe stradele Olușului umbra zilele acestea un om „năcăjit“, imbiând pe unii și pe alții să cumpere dela el o masă scumpă și frumoasă. Fiind-o să vede, că nu pôte fi lucru curat, omul cu masa fū dus la poliția. Aci el a mărturisit, că în adevăr, masa e de furat, dér a dăc, că nu-i vine în minte de unde a furat'o, deore-ce era beat și numai s'a pomenit cu ea în căreă. Acum ce să facă? Oantă să vândă masa, oă doră nu va ține în casa lui un lucru de furat. Martori-i sunt cele cinci degete și-o fugă repede, că el nu-i vinovat.

—o—

Advocat capitular al dieceei Gherlei a fost ales d-l *Vasilie Ramoncaș* din Deșiu, care ne rogă a anunța, că în urma acosta cu 1 Aprilie n. o. își va strămuta cancelaria advocațială la Gherla.

—o—

Țiua de mâne e cea mai critică. Marele astrolog Falb, profetitorul vremurilor, și care dăc, că luna are foarte mare înfuriță asupra schimbării timpului, scrie că țiua de mâne, 29 Martie, va fi una dintre zilele cele mai critice. În țiua de 29 Martie și celelalte zile următoare avem să ne așteptăm peste tot la ploii torențiale, dér cu deosebire avem să ne așteptăm la viscole mari, — dăc. Falb — ér pe locurile unde nu vor fi aceste viscole se va

arăta o corespundătoare înălțare de temperatură. — Vom vedé!

—o—

Căștigurile principale ale lotăriei de classă din urmă. La sortirea din urmă a loteriei de classă ung. s'a constatat din nou de ce mare folos a fost împărțirea loturilor în a deșea și două-deșea parte. A fost o ideeă fericită, când s'au introdus în Ungaria acest metod, prin care se dă posibilitate și clasei de mijloc cu puțin și fără risic să pôte nemeri căștig mai mare, de acea se și vede, că cu deosebire classa de mijloc ia parte la loteria de classă. Acesta se constată, deocă vom aminti pe cei norocoși, cari acuma încassază căștigurile. Multime de omeni fără mijloc s'au norocit prin acosta loteria. Cele mai multe căștiguri principale s'au făcut în provinciă: așa losul, care a căștigat 100,000 corone, a fost vândut prin colectantul *Albert Körösi* în Segedin. Losurile cu căștiguri de 40,000, 30,000, 20,000, 15,000 corone s'au vândut de firma *Carl Heintze*. Losurile de classa III, a căror tragere va fi în luna lui Maiu, sunt puse, deja în vânzare. Aceste losuri sunt cele mai avantagiöse și este ocazia cea mai bună de a încerca norocul la acosta din urmă tragere, care oferă șanse de căștig ca nici o altă loteria din lume.

NECROLOG. Subscriși, în numele tuturor consăngenilor, a amicilor și cunoscuților, cu adăcă durere aduc la cunoștință mórtea prematură a iubitalui și scumpului fiu, frate, consăgen și amic *Vasilie Bancos*, ascultat în drept de cursul al doilea la universitatea ung. din Budapesta, întâmplat la 18 Martie st. n. 3 ore dim. în anul 21 al etății în urma unui morb îndelungat de plămâni. Astrucarea osămintelor scumpului defunct se va întâmpla în 21 Martie st. n. la 12 ore a. m. în oimite-ritul bisericei gr. cat din Selsig, — éră s. liturgie pentru repausul sufletului se va celebra în 23 Martie 8 ore a. m. Fie-i țerina ușoră și memoria binecuvântată! *Selsig*, la 18 Martie 1896 n. Ioan Bancos tată, Sofia Bancos n. Morar mamă, George, student de cl. VII gimn. Ana, Mariți și Anastasia frați, surori. George Morar, moș, Vasilie Vaida, preot gr. cat. în Cristelec, văr.

Un cioban român la — Roma.

„Dreptatea“ din Timișoara publică următoarea corespondență din Roma:

Roma, 20 Martie n.
George *Cârțan*, cioban din Transilvania, (comitatul Făgăraș, comuna Oprița-Cârțișoara) a vizitat Roma, unde a stat vreo 15 zile cinstit și onorat de totă lumea. El purta costumul ciobănesc, cu traista subsoară. Un român din Roma, d-l *Constantin Ion Mitiuneu*, fost secretar la legațiunea română în Roma, și care se ocupă actualmente de propaganda română în Italia, și-a făcut oborurile prin oraș și l'a prezentat pe la mai mulți omeni politici și publiciști de distincțiune, cari se ocupă cu iubire și

afecțiune de sórtea neamului românesc. Deputatul din senat și filo-românul *Marchisul Pandolfi* a dat frumoasă găzduire lui *George Cârțan*, ér comandorul *Barcelli*, ministrul regelui, și com. *Giantureo*, succesorul lui *Barcelli*, la instrucțiunea publică, i-au oferit mai multe cărți și reproducerea „*Columnnei lui Traian*“. Profesorul *Maineri*, ardent amic al Românilor, i-a oferit cărți și fotografia sa, în semn de iubire. Cavalerii *Amaule* și *Altily*, cum și gingașa poetă dómna *Bertini*, consórta celui din urmă, a oferit lui *Cârțan* cărți cu gingașe dedicațiuni. Dómna *Altily* i-a dat apoi fotografia micilor săi copilași, d-l *C. I. Mitiuneu* o multime de cărți italiene și române, ér d-l *Lahovari*, fost ministru al României, i-a oferit frumoasă și largă ospitalitate, provădându-l cu prisos și cu mijlocele necesare pentru întorcerea în țără. *George Cârțan* a vizitat parlamentul și senatul, unde i-s'a făcut frumoasă primire și multe complimente pentru ideeă lui de a vizita Roma. D-l *Zamfirescu*, secretarul legațiunei române, i-a oferit largă ospitalitate și haine civile. Cu un cuvânt, *George Cârțan*, pe totă vremea cât a stat la Roma n'a cheltuit nici un ban, fiă pentru șederea și mâncarea sa, la birtur și cafenele, fiă pentru trăsuri seu omnibus.

Vizitând portul *Saint-Angelo*, unde se află regimentul de geniu, căpitanul de serviciu, cavalerul *Ugo Martelli*, i-a făcut o primire căldurosă și l'a prezentat soldaților cu vorbe măgulitoare pentru ostașii români la *Plevna* și *Grița*. I-a dat apoi un sergent să-l acompanieze și să-l ducă pe la toate casarmele din Roma. Totă cheltuiala birjei în timp de cinci ceasuri, mâncarea, cinstea, a fost făcută de amabilul militar italian amic al nostru *D-l Ugo Martelli*. După-ce *Cârțan* a vizitat totul și tôte, începând de la „*Columna lui Traian*“, *Foro Romano*, și fiind cu sfântul *Petru* și *Vaticanul*, a plecat la *Veneția*, unde a fost óspele *Marchisului Pandolfi* (în palatul *Coppola* via Canonica la *Veneția*). Étă un al doilea *Petru Cercel* pe locurile pe unde umblase fratele lui *Mihailu Viteazul*, primit la anul 1581 cu onoruri de Suveran, grațiă recomandațiunei regelui *Franciei, Enric al III-lea*, care ordonase ambasadorului seu din *Veneția* să presinte pe *Cercel*. În tocmai ca *Petru Cercel*, ciobanul român a fraternizat cu soldații regelui și cu gendarmii Papei din *Vatican*, convertindu-i pe toți la ideeile romănesce.

Sunt român! — *Cives Romanus sum!* Acestea cuvinte deschideau tôte inimile și tôte ușile înaintea agerului și cutezătorului român.

Două diare italiene „*La Riforma*“ și răspânditul diar popular „*Il Messagero*“ au scris mult despre *George Cârțan*, în termeni frumoși.

În ajunul zilei de plecare *George Cârțan* a fost óspe în casa d-lui *Carol Enderle*, ginerele dómnei *Slatter* din *Brașov*,

la rană c'o neua de sânger și cu alta de ânger și — minunea minunilor — fratele seu a inviat de pare că nu fusese mort de când e lumea. Acesta, deșteptându-se îi dăc:

— Alelei, fratele meu! Cu mare dor te-am așteptat să vii să mă înviezi, căci un blăstămat de țigan m'a fost omorit pe când dormeam. Apoi uitându-se împrejur și vădându-și numai câinii singuri dăc:

— Óre unde-i fata împăratului, pe care am scăpat'o din gurile bălaurului?

— De ce fată vorbesc tu, mēi frate?

— De fata împăratului, care mi-a făgăduit, că de o voi scăpa dela mórte va fi a mea și mă va urma orî unde o voi duce.

Fratele numai acuma l'a putut înțelege: cum și de unde i-a venit mórtea lui așa fără de veste. Mai stară amândoi frații cât mai stară de vorbă și feciorul de împărat s'a întors către casă, căci era lung timpul de când lipsea de acasă și împăratul și împăratăsa îl așteptau. La despărțire fiul bucătăresei își scóte batista (naframa) din buzunar și dându-i-o fratelui seu îi dăc:

— Ia acosta batistă a mea frate de

o ține la tine și când o vei vedea plină de sânge, să scii că eu sunt éráși mort. Tu să vii și să mă înviezi, pentru-oă sunt străin și mă tem de ómenii acosta rēi! — Frații să despart éráși.

Fiul bucătăresei își ia câinii și pléac spre sat, să audă ce să mai vorbesce de fata împăratului, care a fost scăpat'o dela mórte. El aude din gurile ómenilor, că pe fata ar fi scăpat'o un flăcău din sat și astădăi le va fi nunta, deși cam fără voia fetei. Voinicul nostru, după ce aude acosta veste trimite pe lup și pe urs la curtea împăratătescă să-i dea în mâna fetei o batistă cu un inel al ei. Lupul și ursul se duc, dér de întrat în casă n'au putut intra, căci lumea, cum i-a vădūt, a început a-le da la chiote și nu i-a lăsat să se apropie. Ei s'au întors îndérpt fără ispravă. Fata, cum a audīt de lup și urs, a și priceput îndată, că are să fiă ceva, de-órece numai voinicul ei avea astfel de câni.

Voinicul trimite acum și pe puil de smeu cu batista. Puil de smeu se duse ca fulgerul și când îl vădūt lumea tot scanteind și scăpărând nu soia, care unde să se ascundă de frică. El face ispravă, că-i

dedu miresei batista cu inelul la timp, când tãman era să pornescă la cununie. Mireșa cum primesce batista se întorce în altă casă și chiamând pe tată-s'o la o parte îl rogă să trimetă trăsura lui în sat după adevăratul ei mire. Mirele adevărat, acolo, unde-i va duce puil de smeu. Și, ca să-l încredințeze de cele ce le-a spus ea și mai înainte, îi arată batista și inelul, ce i le-a trimis voinicul, care a scăpat'o de mórte și căruia i-a și fost făgăduit iubirea ei. Împăratul mai întârziă cu cununia și, ca să se încredințeze pe deplin, dă poruncă vizitiilor să prindă patru cai la trăsura lui cea mai frumoasă și să se ducă după puil de smeu până unde-i vor duce, ca să-l aducă pe stăpânul seu la nuntă. Vizitiile se gată și pornesc după puil de smeu, care mergea tot înaintea cailor; și nu trece un sfert de cés și étă că trăsura se reintorce, aducând un tinér frumos și voinic, c'o traistă de gât și c'un arc în mână. Fata cum îl vede îi și strigă:

— Este el, tată! Este el! Dumneșeu mi l'a adus, tocmai la timp — apoi începe să plângă de bucurie încât nu era ființă să nu lacrimeze de mila ei. Numai țiganul

tremura ca o neua de frică și perinile de sub el săreau tot una câte una.

Voinicul nostru, după ce intră în casă salută cu bună-cuviință lumea adunată, și după ce îi face împăratului cinstele cuvinte, îl întrebă:

— Te rog, înălțate împérate, cine este bălaurul acesta, de tremură ca o frunză mânată de vânt?

— Este un flăcău din sat, care dăc, că el ar fi omorit bălaurul și mi-a scăpat fata mea dela mórte. Și acum drept răsplată — îl fac ginere, dându-i lui fata.

— Dăcă a omorit el bălaurul, atunci să ne arete cu ce armă l'a omorit și ce semne a luat el dela bălaur, ca să pôte face p'acosta lume să-l credă, că el e omoritorul bălaurului.

— Așa este! strigară toți.

Țiganul, care era gata să cadă din picioare de frică, le arată barda și cotórele dela limbile bălaurului, ce le adusese.

— Și te pôte pe tine crede cine-va, că cu acosta bardă să fi tăiat capetele bălaurului, căci bălaurul nu țiar fi dat timp să te apropii de el, și până i-ai fi tăiat tu un cap, el te-ar fi înghițit de șese orî pe

bine cunoscută și în Bucuresci. Familia *Enderle* a plecat acum de cece ani din Bucuresci și s'a stabilit la Roma pentru a supraveghia de aproape educațiunea copiilor. Arhitectii *Enderle* și *Slatter* sunt bine cunoscuți în Bucuresci, căci multe au fost lucrările lor frumoase pe la edificiile mănăstiresci, cum și alte edificii din țară. În casa d-lui *Enderle* d-sorele *Irena* și *Rosa* au cântat cu măiestrie rară pe *mandolină* și *piano* piese frumoase în onorea ciobanului din Transilvania, căruia i-au dăruit apoi statua sfântului *Petru* în bronz, mai multe fotografii și o recomandățiune pentru familia *Slatter* în Brașov, și apoi urându-i drum bun a fost îmbrățișat cu căldură din partea d-lui și d-omnei *Enderle* și *Slatter*, și salutat de numeroasă familie a părăsit palatul, în care se află.

Stabilimentul fotografic al curței regale, d-na *Le Lieure* a făcut gratis fotografia lui *Cârțan*, și portretul ciobanului român se poate admira în frumosul salon al stabilimentului, și apoi pus în vederea publicului *pe corso*. Un alt stabiliment *Bagogapini* a făcut asemenea gratis fotografia lui *Cârțan*. Ambele fotografii sunt de mare format și au fost date și lui *Cârțan* în câte-va exemplare. D-l și d-omna *Le Lieure* cu amabilitatea, ce i caracterizează au invitat pe *G. Cârțan* să vadă spectacolul *marei panorame*, ce posed lângă stabilimentul fotografic, cum și noua invențiune numită „*Il Cinematografo*” a d-lui *Sumiere* din Paris, adică fotografia, în care se ved cu precisiune și esactitate mișcările din viața omului.

Cârțan a ris cu hohot la trecerea unui tren, unde se vedeau toate mișcările, ca la sosirea unui adevărat tren de drum de fer; apoi la vederea unei stațiuni de băi de mare, a jocului unui escamator, și a unei strade Paris, plină de viață și de mișcarea obicnuită a agerilor și iubiților noștri frați din Paris.

În resumat: *George Cârțan* a venit la Roma cu traista golă și cu doi desagi goi, și a plecat cu traista și cu desagi plini cu vârf, și cu alt prisos, cu cărți destinate pentru biblioteca din *Cârțigora*. Depinde acum de la preotul de acolo și de la ceilalți fruntași din acea comună, ca să organizeze biblioteca numită „*George Cârțan*”.

Am întâlnit pe d-l *Mitilineu*, care mi spune, că s'a vădit cu *George Cârțan* timp de aproape 12 zile și până în sera de Luni 16 Martie n., când apoi s'a despărțit de d-nsul, luând o întâlnire nouă pentru a doua zi, când era să-și iee ziua bună dela persoanele, cari l'au ospătat și unde fusese dus de marchisul *Pandolfi*. Pe când persoanele în cestiune îl așteptau cu masa întinsă, amicul *Cârțan* era departe, deoarece, fără a spune nimenui nimica, plecase chiar Luni sera de la Roma. Acesta plecare neașteptată a fost cunoscută abia în urma informațiunilor luate la legățiune și a fost pri-

mită cu intristare mare din partea persoanelor, cari voiau să-l conducă la gară. Dispariția lui *Cârțan* a rămas o enigmă.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1896 st. v.
se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și pri-jinitorii fetei noastre.

Prețul abonamentului:
Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șese luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci
pe șese luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 2 fl.
pe șese luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:
pe un an 8 franci
pe șese luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei”.

SCRIRI ULTIME.

Triest, 27 Martie. Diarul „*Piccolo*” comunică din Roma și susține în modul cel mai hotărât, că tractările de pace între Italia și Menelik s'au rupt cu desăvârșire.

Bucuresci, 27 Martie. Sciri sosite din Bitolia spun, că Eforii școlilor române macedonene, domnii *Cristovic* și *Apostolescu*, au fost primiți la reîntorcerea lor din Bucuresci în mod splendid. Duminecă se va ține în Bitolia o mare intrunire publică, în care se va redacta o adresă omagială către Sultanul. Adresa, acoperită prin mii de subscrieri, va cere Sultanului isgonirea lui *Mărgărit* și a fiului său din Macedonia.

Bucuresci, 26 Martie. Sesiunea Academiei Române se va închide Miercurea viitoare. În săptămâna viitoare se vor decerne premiile.

Bucuresci, 27 Martie. Părechia regală română plăcă Duminecă c'un tren special la *Abazzia*. Suveranii români se vor reîntorci în țară pe ziua de 7 Aprilie.

Bucuresci, 27 Martie. Camera și Senatul au primit răspunsul ducelui de *Sermonta*, ministru de externe al Italiei, prin care mulță-

mesce parlamentului român pentru manifestațiunea de simpatii exprimată Italiei.

Viena, 27 Martie. Fostul ministru de externe al României, *Alexandru Lahovari*, a vizitat ieri pe contele *Goluchowski*, care l'a reținut la dejun.

Mai nou.

(Scire telegrafică).

Sibiu, 28 Martie. Adunarea generală a institutului „*Albina*”, forte bine cercetată. În direcțiune s'au reales membrii eșiți la sorți: *Ioan Hamia* și *I. Popa*.

Literatură.

România agricolă este numele unui studiu economic foarte prețios și interesant, în care se arată, cum este starea poporului român din România, cum sunt împărțiți țărani și cum trăiesc ei: cum o mână proprietarii cei mari cu moșiile lor boeresci; cum o duc arăndașii de moșii, între cari se află și mulți Români de pe la noi, mai cu seamă despre *Mocanii* noștri din Săcele emigrați în România este scris un capitol întreg etc. etc. Toți câți au citit această carte laudă pe scriitorul ei, d-l profesor *Dr. George Maior*, care este un bărbat cu largi și serioase cunoștințe în trebale economice. Un exemplar costă 80 cr. și se poate procura și dela administrația „Gazetei Transilvaniei”.

ECONOMIA.

Nutrirea vitelor.

III.

(Fine).

De mare însemnătate pentru nutrirea vitelor este și adăpatul regulat. Cu cât vitele se nutresc cu mai mult nutreț uscat, cu atât trebuie să li-se dea mai mult de beut. Am arătat mai sus, că ierba crudă conține 80 la sută apă, din acesta cauză apoi și béu vitele apă mai puțină vara, când sunt la pășune, ca ierna când sunt în grajd.

Apa este cea mai de lipsă pentru a înmuia nutrețul uscat și a-l face prin asta mai plăcut și mai ușor de mistuit. Cu cât vitele sunt mai tinere, cu cât stomacul lor este mai puțin dezvoltat, cu atât trebuie să li-se dea mai multă apă când se nutresc cu fân, otavă sau trifoiu. Unii economi practici susțin, că de lângă ieslea vitelor mai tinere ca de doi ani, să nu lipsescă nici-odată vasul cu apă.

Cea mai bună apă pentru adăpatul vitelor este cea din apele curgătoare. Din fântâni încă e bună, d-er trebuie scosă cu deosebire ierna, ceva mai înainte de adăpat, ca să se potă încâtva aerisa. Pe timpul iernii să ne ferim a da vitelor apă de tot rece, căci prin acesta se pot ușor bolnăvi de armorare (récélă). De aceea când sunt geruri mari, trebuie să le încăldim puțin apa, sau să li-o ducem cu vasul în grajd, ca să mai stea acolo câte-va ore, până se mai încăldește puțin.

Ce se ține de vacile cu lapte, s'a adevărit prin mai multe cercări, că cu cât li-se dă ierna de adăpat apă mai călduță și cu cât sunt grajdurile mai calde, cu atât dau lapte mai mult și mai bun.

Unii economi adapă vitele ierna numai odată. Acesta este o mare scădere, deoarece prin asta pătinesce mistuirea. În decursul fiă-cărei măn-cări trebuie să le și adăpăm. Vitele rumegătoare se adapă în decursul măn-cării, ér caii după mâncare.

În decursul nutririi, măcar odată său de două-ori pe săptămână, atât ierna, cât și vara, n'ar trebui să lip-sescă dela vite nici sarea său apa sărată, căci acestea fac nutrețul mai ușor de mistuit. Pentru o vită mare se socotesc cam 15 chilograme de sare pe an, ér pentru un vitel până la doi ani cam 6—8 ohl.

Nu de puțină însemnătate pentru nutrirea vitelor sunt și grajdurile și ieslele. Grajdurile să fiă destul de largi, luminoase și căldurose, ér ieslele să fiă bine făcute, ca să nu cadă nutrețul din ele; să nu fiă făcute numai în fața pământului, căci atunci vitele ar pute călca nutrețul, ba ar pute chiar să cadă în ele peste noapte mai ales, ca să se primej-duască.

Afară de acestea n'ar strica, decât s'ar ține, cu deosebire pe timpul iernii, mai multă sémă de țesălatul vitelor; cumcă ele au lipsă de per-riă și țesală, se pot vedé și de acolo că îndată ce se slobod din grajd, se și dau lângă un stâlp, ori lângă un gard și atata se scarpină până când la multe li-se duce nu numai părul unde se scarpină, ci le ples-nesce chiar și pielea.

Va să dică: nutreț bun, adăpat regulat, sare și curățit la timp, apoi grajduri și iesle corespundătoare; sunt nisce cerințe, pe cari implinindu-le economii noștri de vite, vor pute scote primăvara vitele din grajd tot așa de bune și frumoase, precum au fost când le-au pus pe iernat.

I. Georgescu.

tine cu celelalte capete; și apoi cum de i-a tăiat limbile fără de vârfuri? — Tu ai mințit, tâlharule și mișelule! Tu cu barda ta n'ai tăiat capul bălaurului, ci capul meu, pe când eu dormiam. E'tă semnul pe unde m'ai lovit? O să-l răspătesci tu îndată!

După aceea își deschide traista și scote toate șapte limbile bălaurului, care le arată împăratului și la lumea dimprejur. Împăratul și lumea, ce să afla să conving cu toții, că fiul bucătăresei este omoritorul bălaurului și mirésa i-a fost ursită lui. Pornesce apoi cu toții la biserică de-l cununară cu fata împăratului, ér pe mișelul l'a dat pe seama cânilor celor trei, cari l'au tirat ca pe un netrebnic până la marginea satului, unde l'au prefăcut în bucățele, pentru ca să se păzescă ori și cine de a mai face vr'o faptă nelegiuită, cum a fost făcut și acesta. După cununie s'au așezat cu toții la mesele, ce erau mai dinainte pregătite și și-au petrecu ca la o nuntă împăratescă.

Impăratul, a doua zi de nuntă și-a luat vânătorii și pe ginerele său și s'au dus cu toții prin păduri, ca să facă vână-

tore. Cum se va fi întâmplat cum nu, des-tul, că ginerele a apucat într'altă parte cu câni și s'a tot dus fără să se mai întâlnească cu împăratul ori cu vânătorii. De la o vreme la apucat noptea acolo în pă-dure. El se pune de-și face mai întâiu un foc bun și o frigare, ca să frigă un por-umb, ce-l vênase și se aședă cu frigarea lângă foc. Pe când își frigea porumbul aude de-odată pe cine-va strigând de prin copaci:

— Ah, cât mi-e de frig! Nu mai pot!
— Vino de te încăldește, decât ți-e frig!

— Nu pot, că mie frică de câni t'ei. Dă-i la o parte c'apoi viu!
— Nea, la o parte, dulăilor, că v'ă pârliți coda! le strigă el.

Intr'acestea se vede venind către foc o babă mare și urită, bag sémă asta era muma pădurii, carea-i dice:

— Na, voinice, firul acesta de păr de-l aruncă preste câni t'ei, ca să mă cun-oscă!

El, fără să se mai cugete la vr'o ur-mare rea, ia firul de păr și-l aruncă peste câni și câni îndată se prefac în stan de petră, — atata farmec a avut firul acela.

Mama pădurii, după ce se apropie de foc, scote o frigare cu o brôscă și începe și ea s'o frigă. Apropiindu-se tot mai tare de voinicul nostru, îi dice:

— Eu am să mănânc porumbul și tu brôscă; auditu-m'ai?

— Ba porumbul l'oiu mânca eu, și tu vei mânca ce ți-ai adus! îi răspunde el.

Baba pune acum mâna pe voinic și mi-l dă la pământ. Voinicul destul se lupta să scape din mâinile babei și destul își striga câni, d-er pace bună, căci baba îl omoră și îi ia inima din pept. Ea, după ce îi înghite inima, îl aședă mort într'o scorbură, apoi, mănâcând și porumbul cel fript, își caută de cale.

IV.

Feciorul împăratului scote din buzunar batista, ce o avea dela frate-s'o și, când o vede plină de sânge, dice:

— Sărmanul frate-mi-o este éráși mort, trebuie să mă gâtesc de drum și aflându-l să-l înviez.

El nu perde timpul și pregătindu-se éráși de-o cale lungă, merge după el.

El în drumul lui de prin păduri se întâlnește c'o lupóică, ce avea pui mic

după ea și lupóica, ca să nu o omóre, îi dă și lui unul. Nu merge mult și dă peste o ursóică cu pui și și acesta, ca să nu o omóre, îi dă un puiu. Mai merge ce mai merge și se întâlnește c'o smedóică; și smedóica, ca să n'o săgete, îi dă și ea un puiu. Feciorul împăratului avea acum și el trei câni, ca și fratele său. El, după ce ese din pădure merge întins la locul unde-l aflase mai înainte pe fratele său mort și află el dela ómeni, că s'ar fi însurat cu fata împăratului. De aici merge la împă-ratul, și când îl vădă împăratul a cređut, că el e fiul bucătăresei, ginerele lui. Împăratul îl întreba: că pe unde s'a rătăcit de ei la vânătoare? Și el îl intréba pe împăratul: că unde e fratele său? așa că nu se puteau înțelege unul cu altul. Pe urmă vine și fata împăratului, carea văđându-l credea că e bărbatul ei.

— Ce, voesci să te lapeđi de noi? îi dicea ea. Óre nu mai voesci să ții la mine și la casa noastră? Ce te-a putut supéra așa de mult? Apoi a început să plângă.

— Nu plânge, dómna mea — îi dicea el, — căci nu sunt eu bărbătelul tău. Eu, deși samén mult cu el, nu sunt altul, decât

Fata mami.

Cânta cu glas de-abia învult
O doină ce-au adus-o 'n sat
Flăcăi de peste Olt.
Spunea cum geme 'n vânt pădurea;
Spunea de-un trandafir brumat,
In doina ei; de-un ulm rotat
Și de-o iubire cu păcat
Sosită de pe-aiurea.

Cosea pe prag. Dér nu știu cum
Ađi prea se tot uitau la ea
Crestinii de pe drum —
In prag era și prea lumină.
A 'ntrat în casă. N'ajungea
Lumină 'n geam, și nu vedea;
S'a dus sub nuc, dér îi părea
Pustiul ađi prin grădină.

Și ér pe prag. Mai pe 'noptat
A mers s'aște 'n vatră foc,
Să facă de mâncat.
Sosise tată-său din luncă
Și mamă-sa din iarmaroc —
Ca un copil gonit din joc.
Ea tot umbla din loc în loc
Și-a greu, ca de poruncă.

"Ți-e, fată, rău, de nu cinești?"
— "Mi-e rău". Și-apoi ești curând,
"Mi-e rău... așa cum vești!"
Ér tată-său, ca și — altă dată,
N'a dat acestor vorbe rând,
Dér biata mamă înțelegând
A stat ce-a stat, și-i dete 'n gând
Să iasă după fată.

Bărbatul, singur în bordei,
S'a pomenit așa ca 'mpins
Cu gândul la femeie.
Și se ciudea ce-i asta érá?
Și după vreme l'a cuprins
Neastempărul cu dinadins:
Nebune sunt? Ori, ce le-a prins
De stau așa pe-afară?

Isbindu-și pânea 'nviforat,
Bătú návalnic din picior
Și 'n sirg el a plecat.
S'a poticnit de-un lemn în tindă
Și-și mai făcú mániei zor.
Ei, unde suat? De joc li-e dor?
Pe unde-or fi, de maica lor,
Ce horă au să 'ntindă!

Dér când ajunse la prilaz.
A stat náuc, și-un sloiú părea
Că-i trece peste-obraz.
Vedea 'n nápraznica-i mirare
Cum una pe-alta se ținea
In brațe strins, și nu-i venea
Résufletul, că le-auzea
Plângénd ca la 'ngropare!

("Vatra").

C. Coșbuc.

P O V E Ţ E.

Cum se pôte întrebuița sarea de casă. Sarea obicnuită (care se pune în mâncări) se pôte întrebuița fórte practic d. e. pentru a curăți pete de unsóre. Se amestecă sarea cu spirt, séu cu rachiú, ori cu spirt de salmiac și se frécă pata, care iese. De vréi să récesci mai iute vase ferbinți de sticlă séu pámént, le pui în apă rece cu sare. Postavul negru poți să-l speli în apă sărată făr' a-și pierde de loc colórea și fără de a intra în postav. Lucruri împletite din paie, coșuri séu scaune, decă le speli cu apă sărată capétă o colóre cu totul mai frumósă. Sarea topită la sóre în zamă de alámăie scóte pete de rugină și cernéla din albiturí. Covórele își păstrează colórea lor viuă, decă înainte de măturat le presari cu sare umedă séu după măturat le freci c'o cãrpă muiată în apă sărată. Din tóte aceste esemple se pôte vedé, că sarea nu se pôte folosi numai la mâncări.

Sporirea pomilor. Pentru a feri pomii roditorí de muschiul stricácios, ce crece pe el și de insectele și mai stricácioase, cari se incuibă în cója lor. E mai bine de a-se topi sodă în apă de plóia (1 funt de sodă la 15 cufe de apă) și a-se unge pomii cu acéstă amestecătură, în loc de a-se spoi pomii cu apă de var, deóre-ce varul intră în porii pomului și-l impedează de a-se mai desvolta. Acésta este bine a-se face tóamna séu primăvara.

Mierea ca nutremént al corpului omenesc. Intocmai cum se varsă apa numai decă în vasele sângelui omului fără a mai lása alte substanțe înderét, așa și mierea se strecórá tóată în aceste vase, intră în sânge, nutresce corpul și produce prin acésta căldura corpului fiind astfel fórte nutritóre. Ce intră prin miere în corpul nostru acésta și rămâne în el folosindu-ne mult.

Gimiliturí.

Bulgáraș de aur, jócă pe piele de taur.

(Sofia)

Din amurg și până 'n zorí vechiez' adese-orí;
Cine-o privesce, se 'nveselesce;
Când luminează mic și mare lá-criméză.

(Luna)

Peste plaiurí, peste unde,
Peste șes scánței mărunte.

(Stelita)

Sus la munte se răspunde
Jos la țéră se resbéză.

(Luna)

Foltea-'n sus și foltea-'n jos
Vine séra mánios.

(Rusul)

Plină casa de fetițe
Și n'are nici o ușiță.

(Bostanul)

In pámént: suntem ascunse
In afară: funii 'ntinse,
gheme strinse.

(Cucubeta)

Găinușă ciușă
Stringe-'n nas cenușă.

(Lutera)

Ce e dulce și mai dulce
Și pe tăier nu se taie.

(Somnul)

In biserică, în drum,
Pe la răspântii mă pun,
In lăuntru, în afară
Toți Crestinii mă adoră.

(Cracea)

MULTE ȘI DE TOATE.**Un léc íeftin.**

Intr'o țéră unde-va în lume, trăia un om fórte bogat în tótă splendórea, asemenea bogatului din scriptură. Astfel despre viéta sa îmbuibată și costisitóre se ducea vestea peste mări și țéri îndepártate. Dela un timp însă omul nostru a început a-se îngráșa intru atáta, încât ți-se părea, că burta ce-o purta, ar fi cel puțin cu șépte cercuri ferecată.

După atáta sumedenie de grásime bietul om devenia din ce în ce tot mai trist și în cele din urmă se schimbasse așa de mult, încât nimic nu-i mai plăcea din tóte ce-l încunjurau. Sfátuia o mulțime de doftori din apropiere și din depártare, déră înzadar, cãoi morburile sale se îmúlțiau pe fã-care ți.

Așa, în fã-care ți avea alt morb. Va să dícă într'un an numai puțin de 365 de morburí.

Auđise omul nostru despre un doftor renumit din altă țéră. Se adreséză cãtră densusul, și spune suferințele și-l rógă să-i vină într'ajutor. Doftorul, înțelegénd despre pãțaniile și suferințele clientului séu, numai decă îi împãrtășesce, că din cauza afacerilor sale nu-i este cu puțință a-l cerceta, ci îl rógă să viá el însuși până la densusul, decă voesce a-se tãmádui cu desávérșire.

Prescrie medicul diéta clientului ca: "In tótă călétoria să nu se sue în trásură,

ci pe jos, séu mánuce decă fórte puțină pâne și apă, de óre-ce în pãntecel séu se află un bálaur, care, de nu va ținea prescriesale sale, va crece atât de mare, cât îi va plesni pãntecelă."

Cu greu se decise bietul om, dér nu avú incotro. In díua primă era atât de sdruncinat, cât abia se purta. Un verme de-l vedea tãrindu-se pe pámént, nu era în stare a-l feri, ca să nu-l omóre.

Ómenii, cari 'l salutau, erau desprețuíti de el. Ii părea viața chin și lumea iad. Astfel o duse omul nostru câte-va săptămánu.

Când a ajuns însă la doftorul séu, era voios și cu voie bună. Acesta vędéndu-l il și întrébă, că ce-l dóre?... La rëndul séu omul nostru îi díse:

— "D-le doctór". M'-ași bucuța fórte decă ai fi și D-ta atât de sãnetos ca mine...

— Norocul d-tale, îi díse medicul, cã mi-ai ascultat sfátul... Mergi în pace la ale tale și urméză prescrieselor, decă vrei să nimicesci bálaurul.

Mulțumindu-i se întórcé éráști pe jos acasă. Și în semn de recunoscúță i-a făcut în tot anul un dar de 100 de galbeni, cât a tráit.

Ce se înțelege sub o logodná îndelungată?

Un răspuns potrivit la întrebarea acésta cu greu se pôte da. Totul atárna dela caracterul celor logodiți: un caracter solid și un om — adevérat díș — cult, pôte să-și țină cuvéntul dat în decurs de mai mulți ani; adecă cum au statorit logonda pe 6, 10 ori pe 15 ani.

Peste tot însă, nu e de recomandat o astfel de logodná îndelungată, pentru-că ușor se pôte întâmpla, cã în decursul atátor ani logodiții séu párinții lor din unele cause nici nu se pot uni și astfel se strică logodna.

Cea mai vechiá banonotă de hártie.

Museul "Britic" din Londra are o banonotă de hártie chinezescă din anul 1368. Banonota acésta este cu 300 de ani mai vechiá ca ori și care banonotă de valóre din Europa.

Din cartea de ți a unui portar.

De mai mulți ani muri în Paris un om fórte bétrán, care dela începutul vécului acestuia a fost tot portar la castelul Tuilerie până aprópe de mórté. Móstenitorii lui aflară la el între altele și o carte micúță, în care se aflau câteva foi scrise și altele curate. Pe prima fóiá era scrișă adresa cãrții: "Insemnarea locuitorilor din Tuilerie sub slujba mea"...

1.) Napoleon Bonaparte, primul consul al republicei, apoi împératul Franceilor, s'a mutat în castel la 29 Februar 1800

fratete lui. Am înțeles, că el ar fi mort și tocmai de aceea am venit ca să-l înviez. Vě rog déră spuneți-mi unde este?

Fata împératului sé uită să-i vadă sémnul dela gât pe unde-i fusese tăiat și după ce vede că nu-l are, sé înceade că nu e acesta bărbatul ei, ci un om străin. Il rógă decă să le spună: că de unde ar fi înțeles el, că fratele séu e mort. Fiiul de împérat le-a istorisit tótă istoria lor din copilăria și pe urmă scóte náframa sãngerândă din buzunar și le-o arată. Impératul și fată-sa înmãrmuriră de spaimă, când auđiră și vędurá tóte câte li le-a spus acesta. Ei il îndreptară prin locurile unde apucase ginerile lor și-l rugară că, după ce-l vor afla și învia, să vină améndoi la curtea împératescă, cãci li sé părea, că e o prefăcătura.

Fiiul de împérat sé îndreptéză cu câinii lui spre acele păduri și după ce i lura urmă sé duc până în acel loc, unde fratele séu era mort. Inerasese, și fiul de împérat sé pune de-și face mai întâi un foc tocmai pe vatra, pe care își făcuse și frate-s'o focul. Pe urmă scóte un porumb, ce-l vênase; il curăță și-l trage în frigare

ca să-l frigă și să-l mánãnce. Pe când era el astfel ocupat cu pregătirea cinei, aude d'odată:

— Uf, că frig imí mai e! Uf! Uf! Uf!

— Decă-ți este frig n'ai decă să vii la foc, sé te încălđesci! răspunde el.

— Ași veni, dér mi-e témă de câinii tãi, sé nu mă mánãnce.

— Nu-ți fiă témă, că te apër eu, numai vino!

— Na acest fir de pěr și-l aruncă pe câinii tãi, ca să mă cunóscă.

Dicénd aceste étă că vine muma păduri, o babă buburósă și urită de ți-s'ar fi ridicat pěrul, când o ai fi vędut. Ea aducea într'o mână o frigare c'o bróscă, ér în cealaltă ținea un fir de pěr, ce i-l întinde fiului de împérat. Fiiul de împérat îi ia pěrul din mână și, prefăcându-se că-l aruncă pe câini, il aruncă în foc. Apoi îndreptându-se cãtră câini, le strigă:

— De, ursule, la o parte și nu te mai cocăli. — Nu veđi, că ți-ai pãrlit cõda? Codăr lupule mai incolo!

Muma păduri, credénd că și cu acesta îi va merge tot cum i-a mers și cu celalalt flăcáu, sé dá pe lângă el cu bróscă și-i díce:

— Porumbul am să ți-l mánãnc eu și tu vei mánca bróscă!

— Ba porumbul l'oiú mánca eu, că eu l'am adus, și tu îți vei mánca bróscă ta!

— Ia să-ți arét eu déră cum sé frig porumbii! — și voia să-i smulgă frigarea din mână.

— Uite așa sé frig! — lovindu-o cu frigarea peste ochi. Apoi le strigă la câini:

— Pe ea, câinii mei!

Nici nu le-a strigat bine și câinii au și înháțat-o și tãrându-o la pámént, o întindeau de credeai, că acum acum o sfãrtică în dóu.

— Lasă-mé, voinicul meu, că am voit să fac numai o glumă cu tine!

— Și eu nu fac alt-ceva cu tine, decă tot o glumă.

— Strigă-le câinilor sé mă mai slábescă, că stau sé crep!

— De ai și crepa măcar, câinii tot nu te vor lása până nu-mí vei spune unde e fratele meu, pe care l'ai omorit tu, dihaniá spurcată!

— Iți spun, numai sé mă lase!

— Și unde este?

— Este ascuns în copaciul dela scorburos de colo!

Fiiul împératului sé duce la copaciul cel scorburos, unde în adevér il și află, dér cu peptul desfăcut și fără inimă. El îi díce rėstit:

— Unde 'i-ai pus inima cățãonă, ce ești!

— I-am înghitit-o eu — răspunde ea.

— Ai înghitit-o tu? Acum arunc-o jos, decă vréi sé mai tráesci!

— O arunc! o arunc! numai câinii sé mă mai slábescă, cãci alt-cum nu pot!

— N'o slábii de loc câinilor, ci tot mai tare o stringeți, că cățãona vrea să ne înșele și pe noi!

Muma păduri, după ce vędú că nu e modru de scãpare, îi aruncă inima înghitită. Feciorul de împérat o ia, o spală bine în apă vie și apă mórtă și o aședă în pieptul frățuțului séu cum a fost; apoi neteđesce locul rãnit c'o nuia de sãnger și cu alta de ánger și fratele séu înviază de pare că de când e lumea n'a fost mort. El, când sé deșteptă și vede pe fratele séu, îi díce:

— Alei, fratele meu iubit! Ce a fost sé mai pat eu și de astă-dată? Cum mi-a fost mánecat spurcáciunea asta dílele mele, așa sé i-le mánãnc noi acum pe ale ei!

din castelul Luxembourg; s'a dus de aici in 30 Martie 1814 la insula Elba.

2.) Ludovic al XVIII, regele Franciei si al Navarrei, s'a mutat aici in 3 Mai 1814 din Anglia, s'a dus de aici in 19 Martie 1815 la Gent.

3.) Napoleon, imperatorul francez, s'a mutat aici la 20 Martie 1815 din Elba, s'a dus de aici la 3 Iulie 1815 pe insula St. Helena.

4.) Ludovic XVIII, s'a mutat aici la 18 Iulie 1815 din Gent, a murit aici in castel la 16 Septembrie 1824.

E.) Carol X, regele Franciei si al Navarrei, s'a mutat aici in 17 Septembrie 1824 din pavilionul „Marsan“; s'a dus de aici la 29 Iulie 1830 in Scoția.

6.) Poporul parisian, Insurgentii, s'au adunat aici in 29 Iulie 1830 de pe strade; s'au dus de aici la ocupatiunea lor la 29 August a. c.

7.) Ludovic Filip I, regele Franciei, s'a mutat aici la 29 August 1830 din palatul „Royal“; s'a dus de aici la 24 Februar 1848 in Anglia.

8.) Poporul din Paris, luptatorii de baricade au venit aici in 24 Februar 1848 dela baricade; s'au dus de aici in 20 Martie 1848 la chemarea lor.

9.) Napoleon III, imperatorul Franciei din gratia lui Dumnezeu si vointa popoului francez, s'a mutat aici la 2 Decembrie 1952 din palatul „Elysee“ s'a mutat de aici.....

Prin urma cea mare a celor inchisi in Paris la 1870 betranul portar fu impiedecat de a-si fini insemnarile; el trebui sa-si parasesca asilul sau placut si muri in curand dupa aceea.

Er' castelul Tuilerie fu derimat de catre revolutiunii „Comunardii“ din Paris.

Calendarul saptemanei. MARTIE. are 31 zile. GERMENAR.

Calendar table with columns: Dilele, Calend. Inl. v., Calend. Gregor. Rows include Dum, Lun, Mar, Mer, Joi, Vin, Sam.

Targul de rimatori din Steinbruch.

Starea rimatorilor a fost la 23 Martie de 16065 capete, la 24—25 Martie au intrat — capete si au esit 513, ramand la 26 Martie un numar de 15,552 capete.

Se noteza marfa: ungruresca veche, grea dela — or. pana la — or. marfa ungruresca tineră grea dela — or. pana la — or., demijloc dela 46.— or. pana la 47.— or. usora dela 44.— or. pana la 45.— or.

Si sculandu-se in picioare, isi scoate paloșul si-o taie pe muma padurii tot in bucatele. Pe urma o arunca pe foc, ca astfel sa nu se mai alega nici pulbere din ea.

Frații, după ce-au nimicit pe muma padurii, s'au reintors impreuna pana la imperatul, care, cand ii vedu, credea ca-si ese din minti de bucuria. Aici se ospetara cu totii o zi, doua si feciorul de imperat isi face pregatirile de a se inapoia catre casa parintescă, ca parintii lui se nu-l astepte atata timp. El ese si fratele lui inca l petrece pana la un loc, unde ved o pasere frumoasă, pe care voiau s'o sagese. Fiul bucataresei intinde arcul si cum va fi umblat cu el, cum nu, i scapa sagesa si-l lovesce pe fratele sau drept in piept, care si cade d'odata mort la pament. Fiul bucataresei vedend gresela, ce a facut, atat s'a mahnit, incat cade in paloșul sau si mor unul alaltarea celuilalt.

Astfel de sfarsit au avut acesti frați rabiți. Amendoi d'odata s'au nascut si amendoi tot d'odata s'au sfarsit din lume.

(Din gura moșului Neculai Gheorghita din Atalung). D. Dogarin.

Marfa țărănească grea dela — până la — or. de mijloc dela — or. până la — or. ușora dela — or. până la — or.

Marfa sârbescă, grea dela — or. până la — or. Transito, mijlociă grea dela — or. până la — or. transito ușora dela — or. până la — or.

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 24 Martie n. 1896.

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Pretul per 100 ohilgr. dela, până. Rows include Grâu Bănățenesc, Grâu dela Tisa, etc.

Produsele vechi ori nouă soiul Calitatea per Hect. Pretul per 100 ohilgr. dela până

Table with columns: Săminte vechi ori nouă, soiul, Calitatea per Hect., Pretul per 100 ohilgr. dela, până. Rows include Săcară, Orz, Cucuruz, etc.

Produsele v. soiul Oursul dela până

Table with columns: Produsele v., soiul, Oursul, dela, până. Rows include Sem. de trif., Oleu de rap., etc.

Bursa de București din 25 Martie n. 1896.

Table with columns: Valori, Do. bândă, Scad. cup., Cu bani gata. Rows include Rentă română perpetuă 1876, etc.

Table with columns: Banca Rom. ult. div. fr., Banca Națion. ult. div. 86.—, etc.

SCOMPTUR I:

Table with columns: Banca naț. a Rom., Avansuri pe efecte, Casa de Depuneri, etc.

Cursul la bursa din Viena. Din 27 Martie 1896.

Table with columns: Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, etc.

Table with columns: Imprum. ung. cu premii, Losuri pentru reg. Tisei și Segedin, etc.

Prețurile cerealelor din piața Brașov. Din 27 Martie st. n. 1896

Table with columns: Măsura seu greutatea, Calitatea, Valuta austr. fl. cr. Rows include 1 H. L., 1 kilă, 100 kil.

Cursul losurilor private din 24 Martie 1896

Table with columns: Basilica, Credit, Clary 40 fl. m. c., etc.

Cursul pietei Brașov. Din 28 Martie 1896.

Table with columns: Banonote rom. Camp. 9.50 Vënd. 9.52, Argint român. Camp. 9.45 Vënd. 9.50, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil Gregoriu Maior.

Nrul 4245—1896.

Publicațiune!

Conspectele asupra evaluării și prescrierii chiriei de apă pro 1896 se află in biroul administrațiunii apeductului orașenesc din 26 Martie a. c. până la 3 Aprilie 1896 dela 8—11 ore înainte de prând.

Reclamațiunile in contra acestei evaluări și prescrierii au de a-se așterne libere de timbru acestui magistrat in decurs de 8 zile, incepând cu ziua in care s'a imauat libelul pentru solvirea chiriei de casă.

Reclamațiunile mai târziu așter-nute nu se primesc.

După expirarea termenului de reclamațiune are de-a se solvi chiria apei pentru 1 și al 2-lea quartal 1896 in decurs de 8 zile, deoarece in cas contrar incassarea ei se va dispue pe cale de esecutiune.

Brașov, 19 Martie 1896. 942,3—3 Magistratul orașenesc.

Nr. 115—1896.

PUBLICAȚIUNE

Sâmbătă in 2 Mai 1896 st. n. la 10 ore a. m. se va ținea licitație in cancelaria oficiului economic al orașului pentru arendarea ierbei după locurile publice și anume:

- 1. După locul public in sus de fosta pörtă a uliței negre. 2. După locul liber de dinjos de Casa de dat la tir (schützenhaus). 3. După locul din jos al străji. 4. După locul dinaintea Gimnasiului român in Scheiș. 5. După locul dela Honterus. 6. După așa numitele locurile oratorului, din diferite părți ale hotarului Brașov.

Amatorii să fiă prevăduți cu 2 fl. și cu suma ce vor voi să liciteze, de-orece arenda se plătesce inainte.

Condițiile arendării cu tôte că in ziua licitației se vor ceti, se pot vedea in orele de oficiu obicnuite la subscrisul oficiolat.

Brașov, 12 Martie 1896. 944,1—1 Oficiul economic orașenesc.

Advertisement for a notary: Să caută un tinăr cu praxă notariat cercual (comunal); se cere cunoștința perfectă a limbii maghiare. Cei calificați pentru postul de notar sunt preferiți. Angajamentul de ocamdată lunar. A se adresa la notariatul cercul din Branul superior; (Felső Töröcsvár, Fogaras megye) u. p. Töröcsvár.

Advertisement for Prima asociația de economii și ajutorare din Brașov. FONDATĂ 1884. Subscrisa asociațiune primesce: Depuneri dela membrii cu netto 5% și depuneri cu 4 1/2% fără nici un scădământ, pentru dare. Escompteză Polițe comerciale cu 5 1/2%. Acordeză împrumuturi pe polițe și ipoteci cu interese culante. Acordeză avansuri pe hârtii de valoare, de tot felul, losuri, monede etc. — Plata se pôte efectua după cum va conveni debitorului. Deschide credite cu conto-curent sub condiții forte culante. Brassói Első Takarék és Önségélyző-Szövetkezet Mihail-Weissgasse Nr. 4.

Prima întreprindere românească în Munții Apusenî.

**Deposit mare de bere din Steinbruch,
prima calitate Abrud.**

Subscrisul are onôrea a aduce la cunoștința publicului român din Munții Apusenî ca cu **1-a Martie a. c. am înființat în Abrud**

UN DEPOSIT MARE DE BERE

dela renumita bereria reg. din Steinbruch.

Berea fiind de calitatea cea mai bună o vînd în condițiunile cele mai favorabile.

Rog onoratul public român din Munții Apusenî să mă sprijinească în acêsta întreprindere întaia ôră inițiată de un român.

Abrud în 14 Martie 1896.

Cu totă stima

937,3—3

LANES JURCHESCU.

Întemeiată
la 1887.

„VICTORIA“,

Întemeiată
la 1887.

Institut de credit și economii, societate pe acții.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducului Iosif Nr. 2.

Capital de acții **fl. 300.000.** Fond de rezervă **fl. 90.000.**

Depuneri **fl. 900.000.** Circulația anuală **fl. 12.000.000.**

Primește depuneri spre fructificare, după care solvesce 5%, interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvesce institutul separat.

După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comandai.

912,3—*

Direcțiunea institutului.

Specialitate contra
Plognișelor, Purcilor,
Gândașilor de bucatării, Molii,
Pășiișilor de animale domestice etc. etc.

Zacherlin

are efect miraculos! Nu există alt mijloc de a prăpădi orî și ce insecte, de aceea îl laudă milioane de cumpărători; și e foarte cautat. Semnele sunt: 1) Sticla sigilată. 2) Numele: „Zacherlin.“

Se află de vîndare: în Brașov: La Domnii I. L. et A. Hesshaimer, Heinrich Zinz, Dimitrie Eremias nepotii, Emil Por, Karl Irk, Franz Kelemen farmacist, Julius Müller, Carol Schuster farmacist, Teutsch et Tartler, N. Grădinar, Eduard Kugler farm., Succesorul Anton Zeriff, Julius Hornung farmacist, Heinrich G. Obert, Ferdinand Jekelius farmacist, Victor Roth farmacist, Heinrich Wagner, Karl Harth, Ioan Dușoiu et Fiu, Fritz Geisberger, Fritz Czekely, K. Zerbes. — În Făgăraș: La Domnii: Richard Gleim farmacist, M. A. Gräser, I. Iarosch, Heinrich Schul, Alexander Nehrer, Jacob Fleisig. — În Cohalm: La Domnii: Ernst Wolff, Eduard Victor Melas.

Atelier nou Român de Pălării și Căciuli

VASILE MEȘOTA

Strada Orfanilor Nr. 3. (Impăratul Roman)
în Brașov.

Am onôre a aduce la cunoștința On. Public, că după o pracsă de 14 ani. ca sodal (călfă) de pălărier,

am deschis o

Prăvălia de Pălării și Căciuli,

sub conducerea mea proprie, asortând'o cu tôte soiurile și fașonele de pălării de pîslă, mătase, Cilindre de pluș și Clacuri precum și Pălării de pale, după moda cea mai nouă și cu prețurile cele mai moderate.

Tot-odată fac cunoscut On. Public, că Cilindrele cumpărate din prăvălia mea se calcă cu ferul gratuit.

Cu deosebire recomand binevoitôrei atențiunii a On. D-ni Preoți asortimentul meu bogat de

Pălării preoțești atît përoșe, cât și linse,

precum și Căciuli (Vesuri) preoțești përoșe, bune și frumoșe, trimițându-se prin poștă orî și unde.

Tot-odată recomand On. Public pentru iernă tôte soiurile de Căciuli, de Persian, Astrahan, Pluș și altele.

Primește tot-odată orî-ce

Reparaturî

ce cad în specialitatea Pălăriiilor și a Cilindrelor executându-le prompt, bine și ieftin.

Rugându-mă de On. Public a mă sprijini cu prețuitele comande, asigurând, că îmi voi da tôte silința de-a satisface cu cea mai mare punctualitate, sunt

cu totă stima:

VASILE MEȘOTA,
pălărier.

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINTE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sîngelui și pentru promovarea unei mistuiri bune este deja pretutindenea cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire a cărei de stomach, lipsa de apetit, rigălele, congestiunilor, haemoroidelor etc. etc. În urma eficacității sale a devenit acest balsam acum un singur și dovedit medicament de casă popular.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, faceți pe fiecare atenție, că fă-care sticla cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singură numai de mine este preparată după rețeta originală, este învălă în hârtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3 în limba germană, boemă, ungară și franceză, și care sunt provădate cu alăturata marcă a fabricii luată sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil se pôte procura numai în
Depositul principal al producătorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

În Budapesta: la farmacia I. von Török.

Tôte farmaciile din Brașov, precum și tôte farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au depositul din acest balsam de viață.

Totul de acolo se pôte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

un medicament sigur și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscut în
contra tuturor inflamațiunilor, rănilor și umflăturilor.

Acesta se întrebunțează cu succes sigur la inflamațiuni, la stagnațiunea laptei și întărirea țitelor cu ocazia nea înțercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții, ulcerațiunile la degete, la întărituri, umflături, tumoarea glandulelor limfatice, lipume etc. — Tôte inflamațiunile, umflături, întărituri se vindecă în timpul cel mai scurt; la casuri iuse, unde s'a format deja puroiul, absorbă buba și o vindecă în timpul cel mai scurt fără dureri.

În cutiøre á 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifia de casă universală de Praga se imițată foarte desu, faceți pe fă-cine atenție, ca singur numai la mine se prepară după rețeta originală. Acesta este numai atunci veritabilă, decă cutiør-le din me aut galbinu, în cari se pune, sunt învășurate în hârtia roșă pe care se află tipărită în 9 limbi explicațiunea cum se întrebunțează, împachetate și în cartone vinete, — cari sunt provădate cu marca fabricii de mai susu.

Balsam pentru auș.

(Gehör-Balsam)

Cel mai probat și prin multe încercări cel mai temeinic medicament pentru vindecarea aușului greu și spre redobîndirea aușului perdut. **1 Flacon 1 fl.**